NURHAK'TAN KIZILDERE'YE

12 MART

2. Bölüm

EYLEMCİLERİ ANLATIYOR

12 MART ÖNCESİ GENÇLİK MÜCADELESİ VE SAPTIRMA ÇABALARI

1970 yılında bir konuşma: — Arkadaş senin için çok üzülüyorum, Aydınlıkçılar sana polis diyor

— Ulan inek, iste bak kartım, ben vatana, devlete hizmet ediyorum.

YARIN AYDINLIK'TA

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI 15 NİSAN 1980

10 LİRA

İşçiler Türk-İş'ten aktif tutum bekliyor

İstekleri yerine gelmezse "eyleme" geçilecek

Türk-İş yine süre verdi

Türk-İş'in istekleri

- Cumhurbaşkanı bir an önce seçilmeli
- Hakların sınırlandırılmasına izin verilemez
- Vergi adaleti sağlanmalı, en az geçim indirimi hemen çıkarılmalı
- Sosyal kanunlar geciktirilmemeli
- Eşel-mobil tasarısı geri alınmalı
- İşçi-memur kıyımı durdurulmalı
- THY grevi derhal çözüme kavuşturulmalı, sözleşmeler sürüncemede bırakılmamalı
- Tüm vatandaşlara can ve mal güvenliği sağlanmalı

TÜRK-İş Yönetim Kurulu, Genel Başkan İbrahim Denizcier'in Başkanlığındaki çalışmalarını tamamladı ve "Çeşitli defalar önerilen sosyal muhtevalı yasa tasarılarının mayıs ayı sonuna kadar çıkarılmaması ve bu konuda ciddi girişimlerde bulunulmaması halinde Türk-İş'in etkin bir eyleme girişmesi" kararlaştırıldı.

9 Nisan günü yapılan "Türk-İş Yöneticiler Toplantısı"nın bir devamı şeklinde sürdürülen Türk-İş Yönetim Kurulu çalışmalarından sonra yayınlanan bildiride, şu konulara yer verildi:

"TERÖR VE PAHALILIK VATANDAŞI BEZDİRDİ"

"Ekonomik sıkıntılar ülkemizde artarak devam ediyor. Türk-İş'in zaman zaman yaptığı uyarılara rağmen, ciddi tedbirler alınmaması yüzünden ekonomik sıkıntılar hızla artmakta, fiyat kontrolsüzlüğü nedeniyle artan hayat pahalılığı vatandaşın yaşama gücünü geride bırakmış durumdadır.

"Bu tablo, ilgili ve yetkili tüm siyasi partiler ve özellikle hükümet tarafından ciddi olarak değerlendirilmesi gereken bir tablodur. Bir taraftan önü alınamayan anarşi ve terör masum vatandaşların canlarına kastetmekte, gözü dönmüş caniler her gün 5-10 vatandaşımızın canına kıymaktadırlar.

"Can ve mal güvenliği büyük ölçüde tehdit altındadır. Çalışma barışı zedelenmiş, adeta kamplaşmaya ve işçi işveren diyaloğunun temelinden sarsılmasına neden olacak bir düzeye gelmiştir.

(Devamı Sa. 6 Sü. 1)

Şiddetli yağışlar ve sel tarım alanlarında büyük zararlara yol açtı. Pülümür'de binlerce ağaç sulara kapıldı ve ekili araziler tahrip oldu. Adana bölgesinde de sel suları altında kalan tarım araçlarının bakım onarımı da büyük zaman alacak ve pamuk ekimini etkileyecek. (Fotoğraf: K. Demirel)

Pülümür'de sel hayatı felce uğrattı

Selden bu yana bir hafta geçti Tunceli'ye devlet eli hala gitmedi

- Pülümür'de bir çok köprü yıkıldı, şiddetli rüzgar 10 kadar binanın çatısını uçurdu

HASAN YILDIZ (PÜLÜMÜR)

ŞİDDETLİ yağışlar ve sel Pülümür'de hayatı felce uğrattı ve büyük maddi hasar meydana getirdi. Temel Yatılı Bölge Okulu yöresinde bulu-

(Devamı Sa. 6 Sü. 4)

Gençlik Parkı olayına karışan

Bazı Harbiye öğrencileri hakkında soruşturma açıldı

- Gözaltındakilerin birkaç gün içinde serbest bırakılmaları bekleniyor.

ANKARA (ÖZEL)

GENÇLİK Parkında cumartesi günü olay çıkartan ve bazı işyerlerini tahrip ettikleri ileri sürülen Harp Okulu öğrencileri hakkında soruşturma açıldığı öğrenildi.

Gençlik Parkında meydana gelen olayda gözaltına alınan ve bazıları yaralı olan belediye çalışanları ile folklorcuların birkaç gün içinde serbest bırakılması bekleniyor.

Öte yandan, Türkiye Özgür Tüm Gıda-İş Sendikası Genel Başkanı Şevki Özbek ise yaptığı açıklamada gözaltında bulunan folklorcuların hocası olan oğlu İbrahim Özbek'in ve arkadaşlarının yüzlerce Harp Okulu öğrencisinin saldırısı neticesinde yaralandığını söyledi.

Şevki Özbek oğlunun sıkıyönetimce gözaltına alınabileceğini ancak tedavisinin yapılması gerektiğini belirterek, "Folklar çalışmalarını sürdüren hocala-

(Devamı Sa. 6 Sü. 5)

Değerli okurlarımıza

UZUN süredir sizlere daha iyi bir Aydınlık sunabilmek için hazırlıklar yapıyorduk. Ancak THY grevi nedeniyle hazırladığımız bütün yenilikleri gerçekleştiremiyoruz. Bu arada ancak bazı sayfalarımızda ve sınırlı değişikler yapabildik. Bundan böyle daha zengin ve geniş bir sanat sayfası, haftada bir gençlik ve daha hareketli TV köşelerini izleyeceksiniz. 4. sayfamızda yayınlanan İşçi-Sendika sayfası bundan böyle haftada bir gün yayınlanacak. İşçi ve sendika haberlerini haber sayfalarımızda izleyebileceksiniz. Bu arada 6. sayfamızda her gün yayınlanan spor haberlerini de bundan böyle haftada bir güne indiriyoruz. Buna göre sayfalarımızdaki değişiklikler şöyle:

(Devamı Sa. 6 Sü. 5)

Bağ-Kur'dan yaşlılık, maluliyet ve ölüm aylığı alanların yakacak yardımları ödeniyor

ANKARA (AA)

BAĞ-Kur'dan yaşlılık ve maluliyet aylığı alan sigortalılar ile ölüm aylığı alan hak sahiplerinin ilk üç aylık yakacak yardımlarının ödenmesine salı günü başlanıyor.

Bağ-Kur Genel Müdürü Altan Tufan, yakacak yardımlarından kurumdan yaşlılık ve maluliyet aylığı alan 50 bin 294 sigortalı ile ölüm aylığı alan 53 bin 501 sigortalı dul ve yetimin yaralanacağını belirtti.

Yakacak yardımlarına ilişkin çeklerin 520 Halk Bankası şubesine gönderildiğini belirten Altan Tufan, başvuranlara nisan-mayıs-haziran ayları için 570'er lira olmak üzere toplam 2 bin 250'şer lira ödeneceğini de sözlerine ekledi.

Gruptaki tartışmalar uzayınca

CHP dün de aday çıkaramadı

- Bilgiç'li turlarda ise sonuç yok
- Atalay "şimdilik" adaylıktan çekildi

ANKARA (ÖZEL)

CHP Grubunda yapılan değerlendirme sırasında birçok parlamenterin altı aday çıkarılmasını "gayrı ciddi" bulması üzerine, CHP dün de aday çıkaramadı. CHP grubundaki görüşmelerin devam etmesi ve bugün aday çıkarması bekleniyor.

(Devamı Sa. 6 Sü.6)

Genel-İş, Ankara Belediyesine bağlı işyerlerinde grev kararı aldı

- Grevin bu hafta içinde başlaması bekleniyor.
- Grev ilanının nedeni, toplusözleşmenin bazı maddelerinin işverence ihlali
- EGO ve ASU herr zamanki gibi grevin dışında kalıyor.

ANKARA (ÖZEL)

GENEL-İş Ankara Belediyesine bağlı ASU ve EGO dışında kalan tüm işyerlerinde grev kararı aldı. Genel-İş Ankara Şubesinden edinilen bilgiye göre, grev kararı işverenin toplusozleşmenin bazı

(Devamı Sa. 6 Sü.9)

Üye ülkeler yeni erteleme tarihi belirlemek için bugün toplanıyorlar

OECD toplantısına Woodward bile katılmıyor

- Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal Paris'e gitti

Türkiye'de bulunan IMF Türkiye Masası Şefi Woodward'ın (ortada) Paris'e giderek OECD toplantısında bilgi vermesi bekleniyordu.

İSTANBUL (ÖZEL)

OECD üyesi ülkelerin Türkiye'ye 1980 yılı içinde yapacakları yardım miktarının belirlenmesi amacıyla bugün Paris'te yapacakları toplantının ertelenmesi olasılığının daha da arttığı bildirildi.

Bu konuda en ilginç gelişme önceki gün ortaya çıktı ve Türkiye'de bulunan IMF heyetine başkanlık eden IMF Türkiye Masası Şefi Charles Woodward, OECD toplantısına katılmak üzere Paris'e gitmekten vazgeçerek Türkiye'de kaldı. Oysa bilindiği gibi 9 Nisanda Türkiye'ye gelen IMF heyetinin Türk tarafıyla görüşmelerinden elde edilen so-

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

PTT dağıtıcıları kongrede yıpranma zammı verilmemesi halinde haklarını savunmak için direniş yapacaklarını açıkladılar. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Yıpranma zammı verilmezse, PTT dağıtıcıları direnişe geçecek

İZMİR (ÖZEL)

PTT Dağıtıcıları Derneği İzmir Şubesinin Olağan Genel Kurulunda, PTT dağıtıcıları ve hastabakıcılarının 20 yılda emekli olmalarını sağlayacak fiili hizmet zammını içeren yasa tasarısının öncelikle kanunlaşması istendi.

Kongrede, Derneğin Genel Başkanı Ferhat Şentürk, dağıtıcıların yıpranma zammı olarak 20 yılda emekli olmalarını sağlayacak yasa tasarısının yıllardan beri sürüncemede bırakıldığını hatırlatarak, "Yasanın çıkması için dağıtıcılar eylem yapmaya zorlanmaktadır. Yasanın çıkması için bizlere direnişe geçmekten, hakkımızı direnerek almaktan başka çıkar yol bırakılmamaktadır" dedi.

Çevre müdürlüklerden gelen dağıtıcılarla birlikte, oldukça fazla uyenin katıldığı Kongrede, Şube Başkanı Yakup Solmaz "Dağıtıcıların kutsal bir görev yaptıkları sık sık tekrarlanır. Ancak dağıtıcılar yaptıkları bu kutsal göreve uygun sosyal haklardan ve mali imkanlardan yoksundur" dedi.

"Aldığımız maaşla ancak 15 gün geçinebiliyoruz" diyen Yakup Solmaz, PTT dağıtıcılarına işçilik ve sendika kurma haklarının mutlaka verilmesini isteyerek şunları söyledi:

"Günün 24 saatinde, omzunda çanta, halka hizmet götürmeye çalışan PTT dağıtıcılarının çoğu çocuğuna ayakkabı alamaz, terlikle okula yollar. Aldığı maaşla karnını doyuramaz. Bunlara rağmen dağıtıcılar

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

Süt Endüstrisi Kurumu "MHP'lilerin bölgesi" İskitler'e taşınıyor

- Kurumun İskitler'e taşınmasından sonra yeni tasfiye ve sürgünler olacağı ve boşalan yerlere komandoların doldurulacağı söyleniyor.

ANKARA (ÖZEL)

MHP Milletvekili Cengiz Gökçek'in kardeşi Latif Gökçek'in Süt Endüstrisi Kurumu Genel Müdürü yapılmasından sonra, Kuruma doldurulan komandolar Kızılay'da hakimiyetlerini kuramadılar. İlk dönemler sokaktan geçenlere ve işyerindeki memurlara saldıran MHP'liler bu bölgede hakimiyet kuramayınca binanın kendi bölgeleri olan İskitler'e taşınmasına ka-

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

"Genç İşçilerin Sorunları" semineri başladı

Çalışma Bakanı: "Çırak ve kalfaların ezilmesi önlenemiyor"

ANKARA (ÖZEL)

ÇALIŞMA Bakanı Cavit Erdemir, çırak ve kalfalar konusunda çıkarılan yasanın istenilen faydayı sağlayamadığını belirtti ve "Çırak ve kalfaların ezilmelerinin önlenemediği söylenebilir" dedi.

Türk-İş ve İCFTU'nun birlikte düzenlediği "Genç İşçilerin Sorunları" konulu seminerde konuşan Erdemir, Türkiye'nin tarıma ve küçük sanata dayalı bir ekonomiye sahip olduğunu, bu nedenle daha farklı yapıya sahip ülkelerin hazır reçetelerinin Türkiye'nin sorunlarını sözmeye yetmeyeceğini belirtti.

Seminer'in açış konuşmasını yapan, Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier, genç işçilerin sorunlarının şimdiye kadar ciddi bir biçimde araştırılmadığını, milyonlarca genç ve çocuk

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

MAPUSANE ÇEŞMESİ

Irmağan Inar

ÖZÜR

Arkadaşımız Armağan Anar rahatsızlığı nedeniyle bugünkü Mapushane Çeşmesini yazamamıştı. Okurlarımızdan özür dileriz.

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

Devrim — Konya — EKSPRES — Tozanlı — Gayret — Anadolu

IŞIK
BAĞIMSIZ SİYASİ GAZETE
31.3.1980-K.Maraş

Yağışlar, ilimizde can ve mal kaybına neden oldu

Perşembe günü başlayan ve aralıksız devam eden sürekli yağışlar, Kahramanmaraş ve yöresinde, can ve mal kaybına neden oldu.

İl basın burosundan alınan bilgilere göre, sürekli yağışlar nedeniyle yükselen Ceyhan ve Aksu nehirleri ile Erkenez Çayı, çevrede bulunan köyler ile ekim alanlarında geniş hasar meydana getirdi. Merkez ilçeye bağlı Kılavuzlu köyünde 15, Avşarlı köyünde de 10 ev yıkıldı. YSE Müdürlüğüne ait bir greyder ile bir özel oto ve bir kamyon sel sularına kapılarak kayboldu.

Etkili yağışlar, Kahramanmaraş-Narlı, Kahramanmaraş-Göksun, Kahramanmaraş-Andırın karayolları üzerinde bulunan 3 köprüde geniş hasara neden olduğundan bu ilçeler ve Gaziantep, Malatya, Kayseri illeri ile karayolu bağlantısı kesildi.

İlçelerde de etkili olan yağışlardan Elbistan'ın Güneşli, Esentepe Mahallelerinde 300 aile mahsur kaldı. Ekinözü kasabasındaki ilkokul binası yıkıldı, caminin minaresi ile Jandarma Karakolu hasar gördü. Ambarcık, Karaelbistan, Hasankendi, Elembey ve ,Yapraklı köylerinde su altında kalan evler boşaltıldı. Göksun'un Köprübaşı ile Yeni Mahallelerinde 15 ev çöktü. Afşin'de ise, Kabaağaç, Kuşkayası ve Ortaklı köylerinde 81 konutun yıkıldığı, iki kişinin de kaybolduğu açıklandı.

Yetkililer, can ve mal kaybına neden olan yağışlar nedeniyle sular altında kalan köylerin boşaltıldığını, İmar ve İskan Bakanlığından sağlanan yardımların felaketzedelere ulaştırıldığını söylediler.

Öte yandan, Kahramanmaraş'ta binlerce dekar ekim alanının sular altında kaldığı, hasar saptama çalışmalarının başladığı belirtildi.

VATANDAŞ
Siyasi Gazete
6.4.1980-Vezirköprü

Vezirköprü'nün Alancak köyü kayıyor

Vezirköprü Alancık köyünün kaydığı 150 nüfuslu 17 haneli köyde evlerde oturulamadığı, bir evin tamamen kaydığı bildirildi.

Kaymakamlığa dilekçe veren köy muhtarı Dursun Yüksel, köyün 3 bin dönüm arazisinin Kızılırmağın sel suları altında kaldığını bildirmektedir.

Konuyla ilgili olarak konuştuğumuz Kaymakamvekili Haluk İnanıcı: "Köyün altında yeraltı suyu olduğunu daha önce gelen mühendisler söylemişlerdi. Kayma bundan olabilir. Samsun'dan jeolog istedik. Ayrıca 3 bin dönüm arazi de su altında kalmış. Konuyu inceliyoruz" dedi.

SİİRT'TE SON SÖZ
27.3.1980-Siirt

Yerini bilen söylesin

Hükümetin başı Demirel'in bir müddet evvel 100 günlük icraatını sergilerken "Kimin ne eksiği varsa bize bildirsin, derhal ikmal edeceğiz" sözleri ilimizde tepki ile karşılanmıştır. Devletin 2. derecede koltuğunda rahatlıkla vatandaşın dert ve ızdıraplarını görmemezlikten gelen Başbakan Demirel'in "55 ilde yağ sorunu yoktur" şeklindeki beyanatı üzerine ilimizden birçok vatandaş telgraf çekerek yağ sorununun çözümlenmesini, aksi takdirde sözlerini geri almasını ve yağ darlığının bütün Doğu illerinde mevcut olduğunu kabul etmesini istemişlerdir. Karaborsanın fink attığı ilimiz ve ilçelerinde 17 kg. margarin tenekesinin 2800 liradan satıldığını öne süren vatandaşlar parası olmayan vatandaşın günlük yaşamında ekmek-soğanın yerleştiğini söylemişlerdir.

KONU: DEPREMLERİN ÖNCEDEN BELİRLENMESİ

GÜNÜN KONUĞU

Hüseyin Soysal

İst. Ün. Yerbilimleri Fak. Jeofizik Profesörü

Konuşan: Muzaffer Tunçağ

HÜSEYİN SOYSAL KİMDİR?

1921'de Artvin'in Yusufeli İlçesi Kılıçkaya köyünde doğan Soysal, Yüksek Öğretmen Okulundan matematik öğretmeni olarak mezun oldu. 6-7 yıl liselerde matematik öğretmenliği yaptıktan sonra 1955'te İstanbul Üniversitesi Yerbilimleri Fakültesi Jeofizik Bölümüne asistan olarak girdi. Geçenlerde profesör olan Soysal, Anadolu Yarımadasında 4 bin yılda meydana gelen depremleri inceliyor. Tübitak desteği ile haziranda yayınlanacak olan kataloğu 4 bin yıllık bir süreyi kapsıyor. Soysal'ın, ancak yüzde 10'u tasnif edilebilmiş Osmanlı arşivlerinden derlediği katalog, Çinlilerin 3 bin 500 yıllık kataloğundan daha eski bir dönemi kapsıyor.

ARTIK DEPREMLERİN YERİ VE ZAMANI TAHMİN EDİLEBİLİYOR

Depremlerin önceden bilinmesi konusunda toplum eğitilmeli ve deprem ihtimali varsa gerçek halka açıklanmalıdır

—Depremlerin önceden bilinmesi konusuna geçmeden önce depremlerin nasıl oluştuğu konusu üzerinde durabilir miyiz?

—Yeryüzü, içerideki daha yumuşak bir tabakanın üzerinde yüzen 100 kilometre kalınlığında bir tabakadan oluşuyor. Bu tabaka, karalarda 30-40 km., denizlerde ise 8-10 km. kalınlığındaki kabukla örtülüdür. 100 km'lik kısım parçalanmış durumda olup bu parçalar birbirine göre hareket ediyor. Özellikle okyanuslarda depremler, okyanusların altındaki kabuğun karaların altına girdiği yerlerde olmakta.

Bazı bölgelerde ise, içteki sıcaklığın ve kabuk soğukluğunun bölgesel etkileşimi sonucu, ağır kitle aşağıya iniyor. Bu arada kabuk kendini dengelemeye çalışıyor. Ancak zayıf bölgeler bu harekete uyamayıp, kopuyor. Böylece deprem oluyor.

Türkiye'de 4 ayrı tip deprem oluşumu görülüyor: Saroz Körfezi ile Van doğrultusunda bulunan bölgede kuzey blok doğuya, güney blok batıya doğru hareket ediyor. İskenderun-Palu hattında kuzey blok güneybatıya, güney blok kuzeydoğuya gidiyor. Ege'de vadilerde düşey hareket var. Bir blok aşağı hareket ederken diğeri yukarı çıkıyor. Lice depremi ise, Arap bloğunun Anadolu bloğunun altına dalmasıyla oldu.

İşte bu hareketleri kontrol altında tutmak lazım. Hareketlerde belli değişiklikler görülünce depremin geldiği varsayılıyor.

—Öyleyse iyi bir gözlemle depremleri önceden belirlemek mümkün.

—Evet. Bütün doğa olaylarında bir gelişme vardır. Tohum toprak altında gelişir, çatlar, büyür. Bunu gözle göremeyiz ama mikroskopla tespit edebiliriz.

İşte şimdi depremler için de böyle bir izleme yapılabiliniyor. Bu problem henüz sağlam bir formüle indirgenmiş değil, ama çok güzel ve kesin sonuçların alınmış olduğu örnekler var elimizde.

Depremleri önceden belirlemenin birkaç yolu var:

1) Eskiden olmuş depremlerin belli zaman aralıklarıyla tekrarlanıp tekrarlanmadığına bakılıyor.

Sayın Soysal, depremlerin önceden bilinmesi konusunda son yıllarda önemli gelişmeler oldu. Sizler de nisan başında İstanbul'da bu konuda başarılı bir uluslararası konferans düzenlediniz. Buraya nasıl gelindi?

—1975-1978 süresinde 4'ü Çin'de 3'ü Sovyetler Birliği'nde olmak üzere 7 depremin önceden tahmin edilmesiyle bu konu güncellik kazandı. Bundan sonra ABD ve Japonya bu alana yatırımlarını hızlandırdı. 1976'da, Yugoslavya-İtalya-Avusturya sınırındaki Friuli depremi büyük zarara yol açınca, Avrupa olarak ne yapmalı sorusu ortaya atıldı. Bundan sonra, Strasbourg ve Paris'te konuyla ilgili toplantılar düzenlendi. Türkiye'den Azor Adalarına kadar alet döşenmesi kararlaştırıldı. Bu toplantıların birinde ABD'deki ünlü MİT'in laboratuvarlarında çalışan Prof. Nafi Toksöz'le görüştük. Türkiye'de bir konferans yapmayı ve konu ile ilgili bilgi birikimi için hasıl olmuş gecikmeyi gidermeye çıkış aradık. Konferansın bir amacı ortamı hazırlamaksa, diğer bir amacı da bu konuda kendi projemizi gerçekleştirmekti.

Konferans umduğumuzdan da başarılı oldu. Japonya ve ABD'den depremlerin önceden belirlenmesi alanında tanınmış uzmanlar katıldılar.

Olasılık hesaplanıyor. Bunun güvenirlik derecesi yüzde olarak saptanmakta.

2) Bırtakım fiziki parametreler değerlendiriliyor. Aletlerle çok iyi donatılmış bir sahada, sürekli deprem olurken, sınırlı bir bölgede depremler birden duruyor. İşte bu bölge tehlikeli demektir.

3) Bir deprem hattı boyunca iki uçta deprem olmuşsa, ortada da deprem olma olasılığı çok yüksektir.

4) Kuyu suyu seviyelerinde zaman zaman değişiklik görülüyor. Kuyu suyunun yapısı değişiyor. Özellikle Radon gazı çıkmaya başlıyor ve çıkan gaz miktarı giderek artıyor. Ayrıca, deniz ve göl seviyelerinde de değişiklik oluyor.

5) Belli yerlerde yükseltiler veya göçükler meydana geliyor. Arazide eğim değişiklikleri tespit ediliyor. Bu değişiklikler hızlanmaya başlayınca deprem yaklaşıyor demektir.

6) Çin'de hayvanların davranışlarını da inceliyorlar. Canlıların bazıları depreme duyarlı. Ancak örneğin köpeklerin hepsi değil, bir cins köpek hassasiyet gösteriyor. Ne var ki bu konuda olumlu bir sonuca henüz ulaşılmış değil.

Görüldüğü gibi, ne kadar çok parametre değerlendirilir ve bunlar arasında ne kadar iyi uyum sağlanırsa, depremin yerini, zamanını ve büyüklüğünü tahmin etmek o kadar kolaylaşıyor. Ayrıca zamanla birikecek bilgiler bizi kesin sonuçlara götürecek.

Çinliler 4 depremi önceden bildilerse bunu işe erken başlamalarına borçlular. Mao 1966'daki Kültür Devrimi sırasında olan büyük bir deprem nedeniyle deprem araştırmalarına öncelik verilmesini önerir. Böyle bir çalışmanın sonucu, 1975'te 90 bin kişilik bir kenti depremden 3,5 saat önce, eksi 20 derece soğukta boşaltarak hiç can kaybı olmaksızın depremden kurtulma sağlanmıştır.

—Peki Türkiye'de bu alandaki çalışmalar ne durumda?

—Yeryüzündeki değişiklikleri ölçmeye Japonlar 1871'de, Amerikalılar 1884'te başlarken, biz ilk ölçüleri 1950'lerde yapabildik. 1970'lerde de bazı ölçmeler oldu ancak bunlar çok kıymetli bilgiler olmalarına rağmen yeterince hassas değil.

Şimdi İzmit-Gemlik Körfezi bölgesinde Batı Almanlarla ortak bir çalışmaya gidiyoruz. Şimdiye kadar tek, tek çalışmalar vardı. Konferans sonrası Proje Koordinatör Birimi oluşturduk. Burada Tübitak, T.Jeodezi, Jeofizik Birliği, İmar İskan Bakanlığı, Harita Genel Müdürlüğü, İstanbul Üniversitesi Yer Bilimleri Fakültesi Jeofizik Bölümü, Türkiye Deprem Mühendisleri temsilcileri var.

Bu, sözkonusu bölgede deprem olacağı anlamına gelmez. Bir an önce gerekli bilgiyi toplamak için çalışmaya başlıyoruz. Bu çalışmanın iki aşaması var: Birincisi, bilimsel çalışma aşaması. Bunu bilim adamları yürütüyor ve belli bulgular elde ediyorlar. İkinci aşama ise toplumun eğitimi ve konunun duyurulması meselesidir. Bunu da hükümet üstlenmelidir.

Bence, deprem olma ihtimali varsa gerçek ortaya konmalı ve halka açıklanmalıdır.

Bu noktada basına büyük görevler düşüyor. Bazıları için aktüalitesi yok diye ilgi göstermiyorlar. Oysa sürekli duyurmak gerek. TRT de, kafa şişiren reklamlar yerine bu konuda halka bilgi verse daha faydalı olur kanımca.

Bu konuda bir olayı aktarayım: Meksika'nın belli bir bölgesinde 1971'den itibaren deprem araştırmaları yapılıyor. 1978'de deprem olacağına kanaat getiriliyor. Ancak mesele basına yanlış yansıtıldığından panik oluyor. Aslında araştırıcının belirlediği zaman ve yerde deprem olmuşsa da, yetkisiz ve sorumsuzların zamansız özentileri gerçeği çarpıtmıştır ve zararını halk görmüştür.

11. yüzyıl bilginlerinden Elbiruni, "İnsanın en önemli emeklerinden biri yerle ilgili olanıdır, çünkü yegane barınağımız odur" diyor. Bu söz bugün için de geçerli. Yabancı deprem uzmanları Türkiye'yi açık laboratuvar olarak nitelendiriyor. Burada çalışmak istiyorlar. Ancak bu durumdan yeterince yararlanamıyoruz.

Bu projelerin uygulanması, ilerisi için gerekli bilgi birikimini sağlayacağı gibi belli oranda yatırımların bu yoldan gelmesi olanağını da sağlamış olacak. Örneğin Almanların uygulamak istediği proje başlangıç için 3 milyon mark tutarındadır.

ÖZÜR

Yazarımız Lütfü Oflaz'ın bugünkü yazısı elimize ulaşamadığından yayınlayamıyoruz. Okurlarımızdan özür dileriz.

BULMACA

SOLDAN SAĞA— 1) 10. yüzyılda yaşamış bir Türk İslam filozofu - Bir çalgı aleti 2) Tevrat'ta adı geçen ve kutsal olduğuna inanılan bir kuş 3) TERSİ gitme anlamında bir emir- Araştırılan, bulunmaya çalışılan 4) Sözünde duran, mert anlamında iki sözcükten oluşan bir kelime - Kısa ceket 5) Bununla beraber 6) Örnek - Bulunan, varolan 7) Bir uzvumuz - TERSİ emirlere uyan kimse 8) Bir bağlaç - Bir ilçemiz

YUKARIDAN AŞAĞIYA— 1) Hollanda'nın diğer adı 2) TERSİ toprakağalarının yanında angarya usulü çalışan köylü 3) Dans eden kadın 4) Su - Uzatma 5) Bizmutun simgesi - Sırta alınan yün atkı 6) Vilayet - TERSİ çok eski zamanı anlatan bir sözcük - TERSİ bizmutun simgesi 7) TERSİ beyaz - Dilbilgisi kuralları 8) Geçer fiyat - TERSİ bunama, bunaklık 9) TERSİ özellikle sıcak şeyleri tutmaya yarıyan bir alet - TERSİ hayvan yakalama işi 10) TERSİ bir başkasının anlamında bir kelime - Kalsiyumun simgesi 11) Ördeğe benzer vabani bir kuş 12) Fransa'nın bu yıl Kupa Galiplerinde final kalan tek takımı - Vurucu güç.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	O	L	İ	M	P	İ	Y	A	T	■	A	A
2	N	A	S	I	R	■	E	N	E	R	İ	P
3	A	P	A	R	A	D	■	N	R	E	B	■
4	R	A	■	İ	S	■	B	E	G	İ	N	■
5	İ	L	O	K	■	A	A	■	A	R	E	S
6	M	A	R	■	A	G	R	A	L	A	■	U
7	■	P	U	D	R	A	■	K	■	K	O	L
8	T	A	G	M	A	H	A	L	■	■	T	U

Eski gençlik liderleri tartışıyor

Anarşi 1960'ların gençlik mücadelesine bağlanabilir mi?

FKF Merkez Yürütme Kurulu Üyesi ve A.Ü.Ziraat Fakültesi Dev-Genç eski Başkanı Çetin Özkarar

"Kitlelerle birlikte olmak ve demokrasi uygulamak tutumu ile anarşi, asla bağdaşmayacak iki zıttır" birbirleriyle

● 1970 ÖNCESİ GENÇLİK HAREKETİNİN ESAS ÖZELLİKLERİ KİTLESEL OLMASI, HALKLA BÜTÜNLEŞMESİ VE DEMOKRASİYİ SAVUNMASIDIR. BU ÖZELLİKLERLE, ANARŞİST OLMA HİÇ BİR ZAMAN BİR ARADA DÜŞÜNÜLEMEZ. BİREYCİ, HALKTAN KOPUK, KENDİ İÇİNDE VE DIŞINDA DEMOKRASİYİ DİNAMİTLEYEN ANARŞİST YAPIYLA, 1970 ÖNCESİ GENÇLİK HAREKETLERİNİN YAPISI YÜZSEKSEN DERECE ZITTIR.

— Sayın Özkarar 1968 gençlik hareketlerinin anarşinin kaynağı olduğu görüşüne ne dersiniz?

—Tamamen çarpıtmadır. 1970 öncesi gençlik hareketinin esas özellikleri kitlesel olması, halkla bütünleşmesi ve demokrasiyi savunmasıdır. Bu özelliklerle, anarşik olma hiç bir zaman bir arada düşünülemez. Bireyci, halktan kopuk, kendi içinde ve dışında demokrasiyi dinamitleyen anarşist yapıyla, 1970 öncesi gençlik hareketlerinin yapısı yüzseksen derece zıttır.

O dönemin gençlik hareketlerinde halkla bütünleşme ve kitlesel olma özelliği vardı. Gerçekten öyleydi. Her ne kadar sonradan başgösteren maceracılık, gençlik hareketlerinin bu yanını zedelediyse de durum böyleydi.

Sözgelimi biz Ziraat Fakültesi öğrencileri olarak birçok demokratik köylü hareketine katıldık, önderlik ettik. Köylülerle kaynaştık, birleştik. Köylüden kopuk köylüyü savunmadık. Bir örnek olarak Akhisar-Ödemiş tütün üreticilerinin mücadelesini verebilirim.

Gençlik, Ege'nin yüzlerce köyünü tek tek dolaştı. Üreticilerle konuştu. Dinledi ve anlattı. Tütüne daha yüksek fiyat verilmesini savundu. Köylü gençlik, birlikte miting yaptılar. Üreticinin emeğini korumak için örgütler (Tütün Üreticileri Sendikası-TÜTÜS) kurdular. Hepsi yasaldı. Anarşi bunun neresinde?

Yine benzer biçimde gençliğin Karadeniz'de çay ve fındık üreticilerinin, Ege'de üzüm üreticisi köylülerin yanında ekonomik ve demokratik haklar için verdiği mücadeleleri gösterebiliriz. Anarşiyle bunların ne ilgisi var?

— Gençlik hareketlerinin bir özelliği de demokrasiyi savunmasıydı dediniz. Biraz açar mısınız?

— Gençlik hareketlerinin dıştan tahrik edildiği iddiası doğru mu sizce?

— Hayır yanlış. Gençlik hareketleri gençliğin ve toplumun ihtiyaçlarından doğuyordu. Ancak eski Emniyet Genel Müdürü Küçüktiryaki'nin iddiasıyla çelişen dolaylı bir dış tahrikten söz edilebilir. Söyleki:

Amerikan tütün tekelleri AP'li tütün tüccarlarıyla birlik olup tütün üreticisini boğmaya kalkınca gençlik köylüyle birlik olup harekete geçiyordu. Burada bir dış tahrik var tabii. Amerikan tekellerinin tahriki söz konusu. Daha da açayım isterseniz.

O yıllarda Amerikan hükümeti Demirel hükümetini Türkiye'de haşhaş ekimini yasaklaması için sıkıştırıyordu. Demirel dayanamadı, boyun eğdi ve haşhaş ekimini sınırlandıran kararnameyi çıkardı. Haşhaştan başka ekecek ürünü ve ekmek kapısı olmayan onbinlerce köylü buna tepki gösterdi. Gençlik de köylünün menfaatinin yanında yer aldı. Hiç unutmam Çorum'da haşhaş üreticileriyle birlikte düzenlediğimiz yasal mitinge; MHP'liler "Amerika gitsin, Rusya mı gelsin" diye bağırarak saldırmışlardı. Amerika'nın gitmesini istemiyorlardı. Amerika'nın baskısıyla ekmeği alınan köylülere saldırıyorlardı.

Bu olayda da açık bir dış tahrik var. Amerikan hükümeti. Ayrıca yasal bir gösteriye saldıran anarşi körükleyicileri de var. MHP'liler.

— 1970 öncesi gençlik hareketlerinin bir özelliği de gençlik içinde ve dışında demokrasiyi savunmaktı. Bu da anarşinin panzehiri oluyordu. Demokrasi ile anarşi mümkün değil bir arada barınamaz. Canlı bir örnek vereyim

Belki bilirsiniz. Ankara Ziraat Fakültesinde İsmet İnönü'nün büyük bir heykeli vardır. İnönü kuruluşunda emeği bulunan Ziraat Fakültesiyle yakından ilgilenirdi. Her yıl zirai eğitimin yıldönümü kutlamasında mutlaka fakülteye gelirdi. O yıllarda İnönü'nün gençlik hareketleri hakkında olumsuz birtakım sözleri olmuştu. Gençlik içinde tepki yaratmıştı. Gençlik bu yanlış değerlendirmeye kızıyordu.

İnönü'nün kutlama toplantısına geleceğini duyunca ne yapılması gerektiğini geniş bir toplantıda görüştük. Herkes söz aldı. Maceracı fikirlerin etkisindeki birkaç kişi,, bir gece önceden bahçedeki İnönü heykelinin yeşile boyanması önerisini ortaya attılar. Tartıştık. Biz İnönü'ye olan kırgınlığımıza rağmen buna karşı çıktık ve çoğunluğu ikna ettik. Sonu anarşiye varacak olan bir girişim böylece engellendi.

Aynı olay; gençlik içinde tartışmanın yasaklandığı ve zorbalığın hakim olduğu, bu günün şartlarında geçseydi hiç şüpheniz olmasın çoğunluğun istememesine rağmen İnönü heykeli yeşile boyanırdı.

Oysa biz o kutlama toplantısında İnönü'yü, dolaylı biçimde, toprak reformu konusunda sıkıştırdık. Kutlamada Ecevit de vardı. İnönü 1950'de kendisini iktidardan eden nedenlerden bir tanesi olan toprak reformu meselesini ortaya atmamızdan hiç hoşlanmadı. Bir dahaki toplantıya da gelmedi. Kısa bir süre sonra da Ecevit kamuoyunda "Toprak işleyenin, su kullananın" diye bir çıkış yaptı. Biz, burada anlattığım tutumumuzla anarşi yaratmamış fakat halkın yararına olan siyasetlerin yaratılmasını olumlu biçimde zorlamıştık. Bu örnekten çıkarılacak sonuç açıktır: Demokrasiyi uyguladınız mı anarşinin eli kolu bağlanır.

Çetin ÖZKARAR 1969 Ocak ayında yapılan kurultayda FKF Merkez Yürütme Kurulu üyeliğine seçildi. 1968-69 yıllarında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Fikir Kulübü ve Dev-Genç Başkanlığı yaptı. Gençlik hareketlerine aktif olarak katıldı. 12 Mart döneminde Dev-Genç davasından yargılandı. Halen 7 yıllık Ziraat Mühendisi"

International Herald Tribune gazetesinden alınmıştır.

ONBİNLERİN DÖNÜŞÜ BAŞLADI

Havana'dan ayrılanlar arasında polis bile var

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bir haftayı aşkın süredir Havana'daki Peru Büyükelçiliğinin bahçesine sığınan 10 bin 800 Kübalı göçmen adayının büyük bir kısmının vize aldığı bildirildi. Resmi "Prensa Latina" haber ajansı, elçilik bahçesinde kaç kişinin bulunduğunu belirtmesine rağmen, 500 kişinin fikir değiştirerek göçmen adaylarının arasından ayrıldığını ileri sürdü.

Göçmen adaylarının Küba'dan ayrılabilmesi için özel çaba sarfeden Peru hükümeti, göçmenlerin gruplar halinde önce Panama veya Kosta Rika'ya götürüleceğini, oradan da istedikleri ülkelere gidebileceklerini açıkladı.

Havana'da bulunan Fransa Radyosunun muhabiri, Castro rejiminin göçmen adaylarını adadan ayrılmaya teşvik etmeye başladığını bildirirken, Peru Büyükelçiliği bahçesinde bulunanlarla görüştü. Peru vizesi aldığı için son derece mennun olduğunu söyleyen bir göçmen 9 günlük macerasını kısaca şöyle anlattı:

"Bahçe tam anlamıyla bir ana-baba gününe dönmüştü. İkinci günden itibaren sağlık sorunları belirdi. Salgın hastalık başladı. Dahası, göçmen adayları arasında saldırgan tipler ve hırsızlar da vardı. Aslında 10 bin kişi biraraya gelince tabii böyle olur. Ama insanlar hep bekledi ve umutla bekledi. Bekleyenler arasında işsiz güçsüz insanlardan başka doktorlar, öğrenciler, hatta polisler bile vardı."

ABD-İRAN VE IRAK-İRAN ANLAŞMAZLIĞI

Carter'ın TV konuşması Batılı ülkeler arasında tepki yarattı

Irak hükümeti, binlerce Iraklı Şiiyi sınırdışı ediyor

■ B.Almanya Dışişleri Bakanı: "Avrupa'nın yapabileceklerinin bir sınırı var"

■ ABD Dısişleri Bakan Yardımcısı Christopher askeri önlemler alınabileceğini yineledi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Irak hükümetinin binlerce Iraklı Şii Müslümanı sınırdışı etmeye devam ettiği bildirildi.

Irak-İran sınırından haberi veren BBC muhabiri, sınırdışı edilenlerin Irak hükümetinin ileri sürdüğü gibi İranlı değil, Irak doğumlu İran kökenli Şii Müslümanlar olduğunu belirtti. Muhabir, sınırdışı edilenlerin büyük bir şaşkınlık içinde olduklarını ve neden sınırdışı edildiklerini bilmediklerini bildirdi.

BBC muhabiri, mültecilerin bütün mal-mülklerini Irak'ta bırakarak yalnızca sırtlarında elbiselerle sınırı geçmek zorunda bırakıldıklarını kaydetti. Mültecilerin binlerce kilometre yürümek zorunda kaldıklarını ve perişan bir durumda bulunduklarını da bildirdi.

CARTER'IN AÇIKLAMASINA TEPKİLER

Carter'ın Batılı ülkelere İran'a karşı uygulanan ekonomik ambargoya katılmaları için bir süre tanıdığını açıklaması bu ülkeler arasında değişik tepkilere yol açtı.

Batı Almanya Dışişleri Bakanı Genscher, Avrupa'nın yapabileceklerinin bir sınırı olduğunu ve İran'la ilişkileri kesmeyi gerekli görmediklerini belirtti. Genscher ABD ile Batı Avrupa arasındaki anlaşmazlığın Sovyetler Birliği'ne yaradığını kaydetti.

Öte yandan bir İngiliz yetkili Carter'ın konuşmasına değinerek "Televizyon diplomasisine cevap vermek İngiltere'nin politikasına uygun değildir" dedi.

Başkan Carter televizyonda yaptığı konuşmada "Çok zamanımız kalmadı" diyerek ambargoya katılmaları için Batılı ülkelere süre tanıdığını söylemişti.

ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Warren Christopher, Carter'ın konuşmasını açarak, ABD'nin, Batılı ülkelerden İran'a önce ekonomik yaptırım uygulamalarını istediğini söyledi. AET ülkelerinin 21 Nisanda yapacakları toplantının bu kararın alınması için fırsat olacağını hatırlattı.

Christopher, mayıs ayına kadar rehineler sorununda bir ilerleme olmazsa, ABD'nin Batılı ülkelerin İran'la diplomatik ilişkilerini kesmelerini istediğini belirtti, Başkan Carter'ın bu konuda Batılı ülkelere haber gönderdiğini duyurdu.

Christopher, ABD yönetiminin şimdiye değin aldığı önlemlerin yetersiz kalması halinde "Askeri önlemler dahil başka önlemler alınabileceğini" söyledi.

ÇİN MESAJ YOLLADI

Çin, Washington ve Tahran'a yolladığı mesajlarda sorunun barışçı yoldan çözülmesini istedi.

İRAN ARABULUCULUK YAPILMASINI REDDETTİ

İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade "İran'la Irak arasındaki çatışma, İran ABD bunalımı ile doğrudan ilgili olmaya devam ettikçe hiç bir arabuluculuk önerisini kabul etmeyeceklerini" açıkladı.

Kutbzade Pars ajansına verdiği demeçte Irak'ın İran devriminin başlamasından bu yana ABD ile aynı politikayı izlediğini ve İran'la ABD arasında gerginlik arttıkça Irak'ın buna koşut olarak kötü niyetli çabalarını artırdığını öne sürdü. "Irak İran çatışmasının altında, ABD ile İsrail'in eli bulunduğunu, bu yüzden şimdilik hiç bir arabuluculuk girişimini kabul etmeyeceklerini" iddia etti.

Sadık Kutbzade'nin önümüzdeki hafta Suriye'yi ziyaret ederek, Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad'la görüşmeler yapacağı bildirildi.

BAĞDAT'TA BİR SOVYET HEYETİ

AFP'nin bildirdiğine göre, Irak'ın başkenti Bağdat'a gelen bir Sovyet heyeti, Baas Partisi Ulusal Komuta Konseyi üyesi ve Sovyet-Irak Dostluk Komisyonu Başkanı Abdülfettah Muhammed Amin ile görüştü.

Görüşme sırasında Iraklı yetkili İran'a şiddetle çattı ve "İç politikada olduğu kadar dış politikada da ilerici bir yol izleyen Irak'ı başarısızlığa uğratmayı amaçlayan emperyalizm emrindeki Homeyni ajanlarının Irak'ta faaliyet gösterdiklerini" ileri sürdü.

Sovyet heyetinin, ziyaret sırasında, Irak ile bir işbirliği protokolü imzalamasının beklendiği belirtildi.

Carter ve Begin, önceki bir karşılaşma sırasında.

Sedat'tan bir hafta sonra

Begin Washington'da

■ ***BM Güvenlik Konseyi Güney Lübnan sorununu ele alıyor***

WASHİNGTON (AJANSLAR)

İsrail Başbakanı Menahem Begin, ABD Başkanı Carter'ın çağrısı üzerine iki günlük resmi bir ziyarette bulunmak üzere Washington'a gitti. Salı ve çarşamba günleri yapılacak olan ikili görüşmelerde Cam David barış sürecinin son durumunu ele alacak olan iki lider, özellikle Filistin özerkliği konusu üzerinde duracaklar.

Önceki gün yapılan İsrail Bakanlar Kurulu toplantısında, hükümet Başbakan Begin'e görüşmeler konusunda tam yetki verirken, Kudüs Radyosu, İsrail yönetiminin ABD ve Mısır tarafına yeni tavizler vermek niyetinde olmadığını söyledi. Yapılan açıklamada, "ABD'nin Arap ülkeleri üzerinde nüfuz kazanmasının fiyatını İsrail ödeyemez" dendi. Radyo, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın geçtiğimiz hafta Washington'da ABD Başkanı Carter ile yaptığı görüşmelere değinirken, "İsrail, Amerika-Mısır cephesine karşı daha kararlı bir tutum takınmalıdır" şeklinde bir yorum yaptı.

Gözlemciler, İsrail birliklerinin, Carter-Begin görüşmesinden önce Güney Lübnan'dan geri çekildiğini hatırlatırken, Washington'da yapılacak olan iki günlük temasların yeni sonuçlar doğuramayacağı görüşündeler.

HADDAD BM ASKERLERİNE SALDIRIYOR

Lübnan'daki Birleşmiş Milletler Barış Gücünün (FİNUL) İsrail sınır bölgesindeki Nakura merkezi dün de Saad Haddad'ın sağcı Hıristiyan milislerinin saldırısına uğradı. Bu arada, FİNUL'a bağlı İtalyan birliğinin iki helikopterinin yerde tahrip olduğu açıklandı.

Bu arada BM askerlerinin, İsrail birliklerinin işgal edip Haddad taraftarlarına bıraktığı "El Tiri" köyünü yeniden denetimleri altına aldığı öğrenildi.

Bölgedeki son gelişmeler ve Lübnan hükümetinin talebi üzerine toplanan BM Güvenlik Konseyi, FİNUL askerlerinin korunması için gereken önlemlerin alınmasını istedi.

Öte yandan bir açıklama yapan BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim, FİNUL'un silahlı saldırılar karşısında pasif kalmayacağını söyledi. Waldheim, bölgede barışın sağlanması için bütün tarafları sükunete çağırdı.

Liberyalı eski yöneticiler yargılanacak

MONROVİO

Liberya'da asker ve sivillerden oluşan 19 kişilik yeni bir hükümet kurulduğu, bakanlarının yedisinin asker olduğu bildirildi.

Bakanlardan üçünün öldürülen Devlet Başkanı William Tolbert'in yönetiminde görev aldığı açıklandı.

Tolbert döneminde yasaklanan PPP'nin (İlerici Halk Partisi) Başkanı Baccus Matthews Dışişleri Bakanlığına getirildi.

Bonn'daki Liberye diplomatik kaynakları Tolbert'in oğlunun ve önemli görevlerde bulunan yöneticilerin de öldürüldüğünü açıkladılar. William Tolbert'in oğlunun başı kesik olarak bulunduğu da ayrıca belirtildi.

Monrovio Radyosu eski yönetime ait kişilerin mahkemeye çıkarılacağını duyurdu.

Yeni Devlet Başkanı Samuel Doe yayınladığı bildiride, ülkede tam kontrolün sağlandığını bildirdi. Doe, iki süper devleti sükunete çağırırken, halkın da "Beceriksiz ve yoz yönetimden kurtulduğunu" söyledi.

Tolbert döneminde yasaklanan İlerici Halk Partisi Başkanı Matthews, Dışişleri Bakanı oldu.

Washington'dan bildirildiğine göre, Liberya'nın yeni lideri S.K. Doe, Monrovia'daki ABD İşgüderi Julius Walker ile bir görüşme yaparak, yeni yönetimin Amerika ile iyi ilişkiler içinde olduğunu söyledi.

Amerikan yetkilileri ise, durum açıklığa kavuşana kadar diplomatik ilişkilerini sürdüreceklerini belirtti.

Fiyatlardaki baş döndürücü artış, petrol aramalarını hızlandırıyor

CENEVRE (AA)

Gelişmekte olan ülkelerin 8 yıl önce sadece 4 milyar dolar olan yıllık petrol faturalarının 1980'de 40 milyar doları aşacağı bildirildi. Bu ülkeler, 1978 yılında ham petrol alımları için 26 milyar dolar ödemişlerdi.

Petrol fiyatlarındaki baş döndürücü artışlar aralarında Türkiye'nin de bulunduğu çok sayıdaki ülkeyi, yeni petrol yatakları arama çalışmalarına hız vermeye zorladı. Uluslararası kuruluşlarca hazırlanan bir raporda, topraklarında petrol bulunması ihtimali olan ülkeler arasında Türkiye'nin de bulunduğu belirtildi. Türkiye ile birlikte, topraklarında petrol bulunabilecek diğer ülkeler Arjantin, Kolombiya, Hindistan, Pakistan, Peru, Filipinler ve Vietnam'dır.

SANAYİLEŞMİŞ ÜLKELERİN ARAŞTIRMALARI

Öte yandan sanayileşmiş ülkeler de giderek daha kuzeye çıkarak petrol aramalarına hız veriyorlar. ABD-Sovyetler Birliği, Kanada ve Norveç bu ülkelerin başında yer alırlarken, İngilizler ise denizlerdeki petrol aramalarını geliştirmeye çalışıyorlar.

Ancak bu araştırma ve petrol çıkarma faaliyetleri giderek daha fazla teknik bilgiye ihtiyaç hissettirmekte ve bu alanda yeni bir teknoloji gelişmekte. Bu dalda en fazla ihtiyaç duyulan malzemenin başında açık deniz petrol arama platformları ile denizin derinliklerine döşenebilecek nitelikteki petrol boru hatları gelmekte.

Uluslararası Çalışma Örgütünün Petrol Komisyonu, nisan ayı içinde Cenevre'de yapacağı toplantıda bu ve benzeri konuları ele alacak ve sözkonusu platformlarda çalışan teknik personelin karşılaştığı güçlükleri çözümleyebilecek esasları tespit etmeye çalışacak.

İngiliz Komünist Partisi de Paris Konferansına katılmıyor

LONDRA

İngiliz Komünist Partisi, 28-29 Nisan tarihlerinde Paris'te yapılması planlanan "Barış ve Silahsızlanma" Konferansına katılmayacağını açıkladı.

Ayrıntılı açıklama yapılmayan parti bildirisinde, "Bugünün koşullarında böyle bir konferansın yararlı olmayacağı gerekçesi ile" çağrının reddedildiği bildirildi.

Siyasal gözlemciler, Polonya ve Fransa Komünist Partilerince düzenlenen Paris Konferansına, Avrupa komünist partilerinden İspanya, İtalya ve Yugoslavya Komünist Partilerinin katılmama kararı aldıklarını, İsveç Komünist Partisinin de aynı eğilim içinde olduğunu bildirdiler.

Toplantıya katılması için çağrı yapılan Romanya Komünist Partisinin cevabı da bekleniyor.

Libya'nın Çad'daki savaşa katılma ihtimali var

PARİS

Devlet Başkanı Gukuni Weddei ile Savunma Bakanı Hissene Habre'ye bağlı birlikler arasındaki Çad iç savaşı sürerken, Libya lideri Kaddafi'nin şimdilik sessiz kaldığı bildiriliyor. Şimdiye kadar konu ile ilgili bir açıklama yapılmamasına rağmen Trablusgarp yönetiminin, Çad'daki savaşa katılmaya hazırlandığı bildiriliyor. Trablusgarp Radyosu geçtiğimiz hafta başında, Çad Devlet Başkanı G. Weddei'nin, "Libya'yı yardıma çağıran" bir mesajını yayınladı.

Gözlemciler, Libya birliklerinin Çad'daki çarpışmalara katılması halinde şimdiye kadar pasif bir durumda kalan 1100 kişilik Fransız birliğinin de çatışmalara mudahale edeceğini belirtiyorlar.

ABD OLİMPİYAT KOMİTESİNİN OLİMPİYATLARI BOYKOT KARARINA TEPKİLER

Çin: "Boykot kararı olumludur"
Fransa: "Boykot kararı esef vericidir"

■ Uluslararası Olimpiyat Komitesi 21-23 Nisanda olağanüstü bir toplantı yapacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD Milli Olimpiyat Komitesinin, ABD Başkanı Carter'ın Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgalinden sonra Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesi yolundaki çağrısına uyarak Olimpiyatları boykot kararına tepkiler sürüyor.

Sovyetler Birliği, ABD Milli Komitesinin kararını eleştirerek, bu kararın Amerikan hükümetinden gelen baskı üzerine alındığını iddia etti.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi ve diğer ülkelerin karara tepkisi de sürüyor.

ULUSLARARASI OLİMPİYAT KOMİTESİNİN TEPKİSİ

ABD Milli Olimpiyat Komitesinin 22. Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesi kararından sonra bir açıklama yapan Uluslararası Olimpiyat Komitesi (CIO) Başkanı Lord Killanin, Uluslararası Olimpiyat Komitesi Yürütme Kurulu ile uluslararası federasyonlar arasında 21-23 Nisan tarihleri arasında Lozan'da yapılacak. Toplantıdan önce herhangi bir yorum yapamayacağını söyledi.

CIO Yürütme Kurulu sözkonusu toplantıdan sonra Moskova Olimpiyatları Organizasyon Komitesiyle bir durum değerlendirmesi yapacak. Daha sonra da milli olimpiyat komitelerinin görüşlerini alacak.

15 Avrupa ülkesi milli olimpiyat komiteleri kısa bir süre önce Brüksel'de toplanmışlar ve CIO ile görüşmek isteğinde bulunmuşlardı.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi Başkanı Lord Killanin, ABD Olimpiyat Komitesinin boykot kararını yorumsuz karşıladı. Killanin 23 Nisandan sonra konuşacak.

ÇİN'İN TEPKİSİ

Yeni Çin Haber Ajansı (Sinhua) ABD Olimpiyat Komitesinin Moskova Olimpiyatlarını boykot kararını "olumlu" karşıladı ve bu kararın Amerikalı sporcuların gerçek isteğini yansıttığını belirtti.

Çin Halk Cumhuriyeti hükümeti, geçtiğimiz şubat ayında yaptığı açıklamada, Çinli sporcuların Moskova'ya gitmemelerini salık vermiş, Olimpiyatların Moskova yerine başka bir ülkenin herhangi bir kentinde yapılmasını sağlamasını CIO'dan istemişti.

YUNANİSTAN'IN TEPKİSİ

ABD Olimpiyat Komitesinin kararı Yunanistan spor çevrelerinde "üzüntüyle" karşılandı.

Hükümete yakın kaynaklar, Yunanistan'ın tutumunun daha önce Başbakan Karamanlis tarafından açıklandığını ve Olimpiyatlarda ülkenin temsil edileceğini hatırlattılar.

Karamanlis, Moskova'ya gidilmesini savunarak, spora politikanın karıştırılmaması gerektiğini ileri sürmüştü.

İTALYA'NIN TEPKİSİ

ABD Olimpiyat Komitesinin kararından sonra İtalyan Milli Olimpiyat Komitesi Başkanı Franco Carraro, görüşlerini bir toplantı yaptıktan sonra belirleyeceklerini söyledi.

Carraro, CIO'nun alacağı karara uyacaklarını ve ülkesinin en son karar verecek ülkeler arasında yer alacağını duyurmuştu.

YUGOSLAVYA'NIN TEPKİSİ

Yugoslav Tanjug Ajansı, verdiği haberde, Amerikan Milli Olimpiyat Komitesi kararının, sporcuların gerçek eğilimini yansıtmaktan uzak olduğu görüşünü savundu.

Yugoslavya, geçtiğimiz 21 Ocakta, Moskova Olimpiyatlarına katılacağını ve Olimpiyatların düzenlenmesini desteklediğini açıklamıştı.

FRANSA'NIN TEPKİSİ

Fransa Milli Olimpiyat Komitesi Başkan Yardımcısı Bayan Birgitte Dumont, ABD Milli Olimpiyat Komitesi kararını "esefle" karşıladığını belirtti, "siyasal baskı sonucu" alınmış bu kararın kendisini şaşırtmadığını söyledi.

Fransız sporcuları Moskova'ya kendisinin götüreceğini söyleyen Bayan Dumont, ABD'nin kararının Moskova Olimpiyatlarının kaderini etkilemeyeceğini ileri sürdü. Bayan Dümont, Batı Avrupa için Federal Almanya'nın kararının önem taşıdığını sözlerine ekledi.

İSPANYA'NIN TEPKİSİ

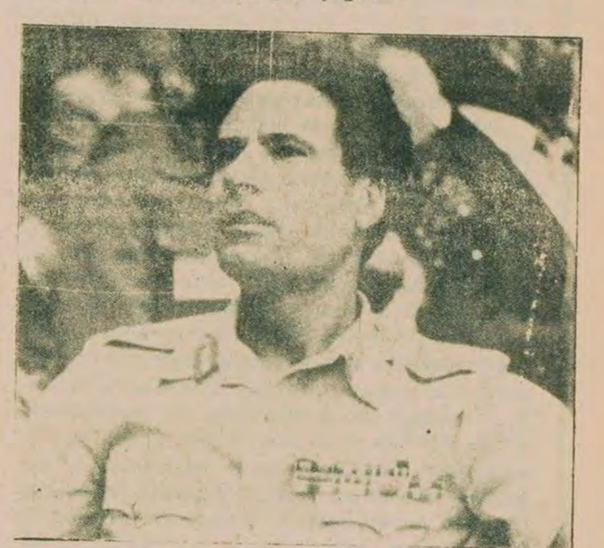
İspanya Milli Olimpiyat Komitesi, ABD Milli Olimpiyat Komitesinin kararını "ihtiyatla" karşıladı ve bu konudaki görüşünü daha sonra açıklayacağını bildirdi.

İspanya Kültür Bakanı Ricardo de la Cierva kısa bir süre önce yaptığı açıklamada, "Olimpiyatlar konusunda İspanya'nın mütevazi bir ülke olduğunu, Moskova'ya gidip gitmeme konusunda önümüzdeki mayıs ayında karar vereceklerini" söylemişti.

BATI ALMANYA'NIN TEPKİSİ

Batı Almanya Ulusal Olimpiyat Komitesi Başkanı Willi Daume, Colarado Springs'te alınan kararın kendisini şaşırtmadığını söyledi.

"Kişisel temaslarım sonucu Amerikan Olimpiyat Komitesine son aylarda çok yoğun baskılar yapıldığını öğrendim" diyerek açıklamasını sürdüren Daume, sözkonusu kararın 1984 Los Angeles Olimpiyat Oyunları ile uluslararası spor üzerine gölge düşüreceğini ve bunun olumsuz sonuçlarının başka alanlarda da görüleceğini iddia etti.

Kaddafi, askeri eylemler istiyor.

«Ret Cephesi» ABD'ye ve ittifaklarına petrol ambargosu uygulamak niyetinde

TRABLUSGARP (AFP—REUTER—AA)

Bir gün gecikme ile başlayan "Ret Cephesi" toplantısında Libya ve Cezayir'in, ABD ve müttefiklerine petrol ve doğal gaz ambargosu uygulaması istendi. Libya Devlet Başkanı Muammer Kaddafi, toplantıya katılan konuk heyetlerin başkanları onuruna verdiği bir yemekte, ABD ve müttefiklerine satılan petrolün aslında siyonistlere hizmet ettiğini iddia etti. Bazı Arap ülkelerinin de ABD safında yer aldığını söyleyen Kaddafi, diplomatik girişimlerden çok, askeri eylemlere ağırlık verilmesi gerektiğini öne sürdü. Mısır'a karşı yaptırım uygulanmasının aslında İsrail'e karşı yaptırım uygulamak anlamına geldiğini ileri süren Kaddafi, "Ret Cephesi" toplantısında, Arap ülkelerinin birliğini sağlamak amacıyla bir "Ret Cephesi Yasası" yapılacağını açıkladı.

"Ret Cephesinin" Libya'da yapılan toplantısına, Cezayir, Güney Yemen, Libya, Suriye devlet başkanları ile Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yaser Arafat katılıyor.

LİBYA-FKÖ ANLAŞMAZLIĞI

Trablusgarp'tan gelen haberlere göre, üçüncü ülke temsilcilerinin arabuluculuk girişimlerine rağmen, Libya yönetimi ile FKÖ arasındaki anlaşmazlık giderilemedi. Gözlemciler, Kaddafi'nin, "Arafat'ın ABD, müttefikleri ve İsrail'e karşı yeteri derecede kararlı davranmadığını" düşündüğünü belirtiyorlar. FKÖ ise, hiç bir Arap veya yabancı ülkenin Filistin'in iç işlerine karışmamasını talep ediyor.

EKONOMİ

Parlamenter düzeni zorlayan öneriler

Metin Toker, Hürriyet gazetesindeki köşesinde Türkiye'nin ekonomik ve siyasi meselelerine ilişkin görüşlerini bir dizi yazıyla açıkladı. Toker'in, özellikle Demirel'in ekonomi politikasına yönelttiği eleştirileri şöyle özetlemek mümkündür: "Bu önlemlerle Demirel büyük bir kumar oynamaktadır. Batı'dan kredi alınarak ekonomi kurtarılamaz. CHP de, AP de aynı yöntemleri zorlayarak hem kendilerini ve hem de milleti aldatmışlardır. Gerçi Batı bir kere daha -söylene, söylene- para verecektir, ama her yıl çanak açmakla bir yere varılamaz."

Metin Toker'e göre, bir yere varabilmek için; "Artık tıkanmakta olan devletten-devlete kredileri bir yana bırakıp, büyük Batı bankalarının kasalarına yönelmek gereklidir. Ne var ki, Türkiye itibarını kaybetmiş bir ülke olarak Batı nezdinde borç verilebilir niteliğini taşımamaktadır. Bu görüntüyü silmek için öncelikle yapılması gereken, ihracatı artırmaktır. Bu da, doğal kaynakları harekete geçirerek ve tarım sanayilerine dayanılarak sağlanabilir." Metin Toker, genel olarak bu eleştiri ve önerileri koyduktan sonra şunları söylüyor, "Demirel hükümetinin aldığı ekonomik önlemlerin ekonomik iyileştirme bir yana, toplumu sosyal patlamanın eşiğine getirdi, Başbakan hariç, bu toplumun içinde yaşayan herkesçe görülmektedir. Türkiye artık bir partinin tek başına yöneteceği ülke olmaktan çıkmıştır. Demirel ve Ecevit'in etkinliklerinin olamayacağı koşullarda bir geniş tabanlı hükümet son şanstır."

Toker, sonuç olarak, ekonomide ve siyasette "radikal çözüm demeti" önermektedir. Ancak, böyle bir "radikal çözümde" halk kitlelerinin yeri yoktur. Aksine, bu önerilerde; daha çok yabancı sermaye, daha iyi uygulanacak bir IMF programı, sırtındaki yükü ses çıkarmadan taşıyacak bir halk kitleleri özlemi ana unsurlar olarak görünmektedir.

İktisadi Araştırmalar Vakfı Başkanı Profesör Orhan Dikmen'in görüşleri de Toker ile ilginç benzerlikler taşımaktadır. Orhan Dikmen, izlenen ekonomi politikasını "gerçekleşmesi fevkalade güç, sosyal ve siyasal açıdan çok ciddi sıkıntılara yol açacak nitelikte" bulmaktadır. Profesör Dikmen'in bu çizgiye tanıdığı tek şans; "ücret artışlarının frenlenmesi, tarım ürünleri fiyatlarının belirli düzeyde tutulmasıdır. Ancak, varolan koşullarda bunlar gerçekleşemez. Gerçekleşme koşulu ise parlamentoya hesap vermeyecek bir hükümet biçiminin bulunmasıdır."

Özel sektörün kimi kesimleri de aynı tondan konuşmaktadır. Örneğin, İstanbul Sanayi Odası Başkanı Nuh Kuşçulu da bazı açıklamalarında, "kısa ömürlü hükümetlerin, anarşiyi önleyecek güce sahip bulunmadıklarını" savunmaktadır. Kuşçulu, "anarşiyi önleyecek güçlü bir hükümet olmazsa kredi gelmesi de önlemlerin başarıya ulaşması da mümkün olmayacaktır" görüşündedir.

Sertleştirilmiş bir siyasal zeminde, IMF'nin sertleştirilmiş ekonomik doğrultuları kullanarak bir "kurtuluş programı" geliştirmek amacı, bu fikirlerde ağır basmaktadır. Nitekim, IMF'nin yeni Stand-by anlaşmasının koşullarını belirlemeye geldiği şu günlerde, ortaya koyduğu program taslağı; Türkiye ekonomisini uzunca bir süre sıkılamayı, bunu yaparken de, buhranın yükünü olduğundan daha büyük ölçüde halkın sırtına vurmayı, somut biçimde içermektedir.

IMF, bu kez orta vadeli, yani 3 yıllık bir Stand-by için gelmiştir. 3 yıllık Stand-by'ın koşulları içinde, sürekli bir devalüasyon sistemi ilk sırada yer almaktadır. Bu, liranın dalgalanmaya bırakılması biçiminde gerçekleştirilecektir. Anlamı şudur: İç fiyatlardaki artış sürmektedir. Bu ise ihracatı büyük ölçüde engellemektedir. Engeli ortadan kaldırmanın yolu, fiyat artışı oranında liranın değerinde meydana gelecek değer kaybını, hemen liraya yansıtmaktır. Uygulama iç pazarın çekiciliğini azaltacak, ihracata yönelmeyi tahrik edecektir. Bu önlem konusunda IMF'nin de Demirel hükümetinin de görüşü aynıdır. Hükümet, liranın dalgalanmaya bırakılması yöntemine ilişkin çalışmalar yapmaktadır. IMF heyeti Başkanı Woodward'da konuyla ilgili sorulara "hayır" dememiş, "kararı verecek olan hükümettir" biçiminde cevap vermiştir.

IMF faiz hadlerinin yükseltilmesinden yanadır. Bu, bir yandan Türkiye'nin dilediği gibi yatırım yapma olanaklarını iyice kısmak, öte yandan fiyat artışı hızının belli bir seviyenin altına düşmemesini sağlayarak, iç talebi kısıtlı tutmak amacına yöneliktir. Yüksek faiz haddi, teorik olarak tasarrufları "sağlam kaynak" haline dönüştürmek için bir etken gibi düşünülebilir. ama bu kaynağı fiyatını ödeyebilen kullanabilecek, sonuç özellikle milli sanayinin kapılarına kilit vurmaya kadar gidecek bir yolu açacaktır.

IMF, ücret politikalarında "çok dikkatli denetim" istemektedir. Demirel hükümeti bu yolda adımları zaten atmıştır. Toplu iş sözleşmelerinin 1981 sonuna kadar "ertelenmesi", ücret düzeylerinin "Başbakanlıkça belirlenmesi"ne ilişkin ciddi girişimler vardır. Adı "eşel-mobil" olan, ancak ortaya konulduğu biçimiyle, ücretleri takdir hakkını bütünüyle hükümetlerin eline bırakan bir düzenlemenin hazırlıkları yapılmaktadır.

IMF, taban fiyatlarının düşük tutulmasında da ısrarlıdır. Önerisi, Merkez Bankası kredilerinin kesin bir tavana bağlanması yoluyla, destekleme fiyat politikasının kısıtlanmasıdır. Ve IMF, ithal ikamesi amaçlı yatırımlara kesinlikle karşıdır. Bunun yerine ihracata yönelik yatırımlara hız verecek politikalar istenmektedir.

Son olarak, IMF önerdiği programın Demirel hükümetince gereği gibi uygulanıp uygulanamayacağını da izlemektedir. Hükümetin ömrünü belirlemeye çalışmaktadır ve bu konuda kaygılı olduğu gözden kaçmamaktadır.

Metin Toker'in, Profesör Orhan Dikmen'in, bir başka biçimde Nuh Kuşçulu ve kimi özel sektör temsilcilerinin yukarıda özetlediğimiz fikirleri; Türkiye ekonomisinin yönlendirilmesinde, artık belirleyiciliği, su götürmez hale getiren IMF'nin çizdiği platformda değerlendirildiğinde, bu platforma en uygun siyasi biçimlenmeler arandığı görünümünü vermiyor mu?

Garantisiz borçlar kararnamesi değişiyor

IMF-OECD cenderesi ülkemizi sıkıştırıyor

Demirel hükümeti sürekli devalüasyonlara hazırlanıyor

EKONOMİ SERVİSİ

Paris'in ünlü La Muette Şatosunda 26 Martta yaptıkları toplantıda, Türkiye'ye verilecek kredi konusunu sonuçlandırmayan OECD ülkeleri, 15 Nisanda yeniden biraraya geliyor

OECD'nin taahhüt toplantısını 20 gün ertelemesi konusunda çok çeşitli değerlendirmeler yapıldı. 26 Mart gününü "hayal kırıklığı" ile kapadığını söyleyen Türk heyeti, La Muette Şatosunu terkederken, Heyet Başkanı, Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşar Vekili Turgut Özal, "Toplantının ertelenmesini olumlu karşıladığını, bunun yapılacak yardımın niteliği ve miktarı için yararlı olacağı umudunu taşıdığını" söylüyordu. OECD yetkilileri ise erteleme nedeni için önce "teknik nitelikte" deyimini uygun gördüler. Resmi açıklama, "Bütün sorunun iki küçük ülkenin tutumundan kaynaklandığına ilaveten Kanada ile Japonya'nın bu toplantıda bir karar veremedikleri" yolunda oldu. Örgütün Genel Sekreteri Van Lennep, böyle diyordu. Aynı nedenler, bir gün sonra Başbakan Demirel tarafından kamuoyuna yapılan açıklamanın temeli olarak kullanıldı. Demirel de, toplantının teknik nedenlerle ertelendiğini söyledi.

GERÇEK NEDENLER

Ertelemenin gerçek nedeni "teknik" değil, OECD açısından stratejikti. Toplantı boyunca tahlil masasına yatırılan Türkiye ekonomisinin durumu, Demirel hükümetinin "Kararlı ve cesur" biçiminde nitelenen övünmelerine rağmen, pek "güvenilir" bulunmadı. Resmi beyanlarda övgüyle söz edilen Demirel'in ekonomi politikası, karar masalarında. tartışmalara, yoğun kuşkuların etkin olmasına yol açıyordu. Nitekim, OECD ülkeleri, ekonomik önlemlerin "sürdürülüp sürdürülmeyeceği" sorusuna kesin bir cevap arıyorlardı. İkinci nokta, sorunların gerçek çözümü için "Gerektiği biçimde vergi toplamanın şart olduğu" belirtiliyordu. Üçüncüsü, Türk lirasının değerinin dalgalanmaya bırakılması, zaman zaman dolar karşısında değer yükseltimine yol açan çapraz kur farklılaşmasının sürekli bir devalüasyon sistemi anlamına gelen dalgalanma yöntemiyle giderilmesi şart görülüyordu. Dördüncü olarak, 25 Ocak kararları içinde, Türkiye'nin uluslararası kuruluşların istemlerinden bağımsız alabildiği tek önlem olan, garantisiz ticari borçlara ilişkin ödeme planının değiştirilmesi istendi. Bu noktada, iki küçük ülkeden biri olan İsviçre, tüm gücüyle direndi. Çünkü, 99 bin alacaklının birikmiş 2 milyar dolarlık ticari borçlarının tüm işlemleri, İsviçre bankalarından geçmekteydi. Bu noktada, alacaklı firmanın Demirel'in ödeme planına karşı şiddetli tepkilerini hafifletecek düzeltmeler yapılması istendi.

26 Mart toplantısı bu noktalarda, Demirel hükümetinin ekonomi politikasının ve ilaveten şu anda siyasi bir durum niteliği taşıyan Cumhurbaşkanlığı seçimi ile seçim sonrası, Demirel hükümetinin ömrünün ne olabileceğinin, bir kez daha test edilmesine zaman sağlamak amacıyla ertelendi.

BİR KERE DAHA IMF...

OECD'nin 15 Nisan taahhüt toplantısıyla, IMF'nin yeni stand-by anlaşmasına ilişkin tespit ve kararları iç içe geçmiş durumda. OECD, IMF'nin 15 Nisan öncesi, Türkiye ekonomisine ilişkin son "konsültasyonunun" sonuçlarını bekliyor. Bu noktada, IMF'nin ülkemize yönelttiği yeni istemlerle, OECD toplantısının gerçek ertelenme nedenleri çakışıyor. Charles Woodward Başkanlığındaki IMF heyetinin Türkiye'ye gelişinden önce, Demirel hükümeti, doların uluslararası piyasalarda değer kazanması karşısında, Türk lirasının değerini dolar dışı paralar önünde yükseltti. Ancak, IMF'nin Türk lirası değerindeki artışa karşı tutumu olumsuz oldu. Çapraz kur farklılaşmaları nedeniyle lira değerindeki oynamalar, işçi dövizlerini ve öteki döviz girişlerini ters yönde etkiliyordu. Bu yüzden, yeni bir devalüasyon daha yapıldı ve doların fiyatı yükseltildi. Ne var ki, bu operasyon da doların resmi fiyatını piyasa değeriyle eşitleyemedi. Şu anda, "serbest piyasada" doların fiyatı 81.50 lira düzeyinde seyrediyor.

IMF, bu durumun önlenmesi için, Türk lirasının dalgalanmaya bırakılmasını istiyor. Bu konuda, heyetin gelişiminden önce Maliye Bakanlığında çalışmalara başladığı biliniyor. Türk lirasının hangi sebebe bağlanacağı araştırılıyor. IMF heyetinin garantisiz ticari borçlara ilişkin ödeme planının, yabancı alacaklı firmaları tatmin edecek bir çözüme bağlanmasını beklediği de bilinenler arasında, bu konuda, 26 Marttan sonra kararnamenin değiştirilmesi yolunda, Rahmi Koç başta olmak üzere, iş çevrelerinden de hükümete uyarılarda bulunuldu. Turgut Özal da, konunun ele alındığını ve yeni düzenleme için çalışıldığını açıkladı. Yeni kararname hazırlanıyor. IMF bu kez 3 yıllık bir stand-by anlaşması için gelirken, Türkiye ekonomisini tam bir denetime sokacak "tavsiyelerini" de beraberinde getirdi. Ücretlerin sınırlandırılması istemi, bu tavsiyelerin birinci maddesi olarak görülüyor. IMF'nin kararlılığı Türkiye halkına kemerleri sıktırma noktasında kendini gösterirken, AP hükümetinin de bu istemle uyumlu adımları birer birer attığı izleniyor. Eşel-Mobil, Toplusözleşme Koordinasyon Kurulu, kamu grevlerindeki uzlaşmaz tutum ve ilgili bakanların iş çevreleriyle aynı koroya katılarak, ücretlerin "aşırı yükseldiğinden", "Sorumsuz sendikacılığın alıp başını gittiğinden" ve "İşçi haklarının yeniden düzenleneceği vaadlerinden" sık sık söz etmeleri, IMF'ye bu konuda bir hükümet güvencesi vermenin amaçlandığını gösteriyor.

YARDIM GELECEK AMA...

Türkiye'nin mevcut borçlarının ertelenmesi sorunu henüz çözümlenmiş değil. Bilindiği kadarıyla, OECD ülkeleri, Türkiye'nin borçlarının 4 yılı ödemesiz olmak üzere 10 yıl süreyle ertelenmesi istemini benimsedi. OECD, özellikle daha önce ertelenmiş borçların ikinci kez ertelenmesine karşı çıkıyor.

Bir başka gelişme de, OECD'nin vermesi beklenen kredilerin "serbest para" olarak değil, program kredileri biçiminde düşünmesi. Maliye Bakanlığı çevreleri, bu tutumun, gelecek kredilerin kullanımı konusunda Türkiye'nin serbest hareket olanaklarını önemli ölçüde kısıtlayacağı görüşünde. Sonuç olarak, Demirel'in ekonomi politikası IMF'nin sert kayalarıyla, ülkemiz gerçeklerinin dalgaları arasında biraz daha sıkışmış görünüyor.

1849 sanayi işletmesinin düşük kapasiteyle çalışma nedenleri (yüzde olarak)

Sektör	Girdi yetersizliği Yerli	Girdi yetersizliği İthal	İşçi sorunları	Mali sorunlar	Talep yetersizliği	Diğer nedenler	Enerji darboğazı
Gıda	12	22	8	14	30	12	2
Dokuma	22	23	12	16	20	5	2
Kağıt	28	28	10	10	18	5	1
Kimya	26	36	8	12	11	3	4
Çimento	12	13	10	14	24	18	9
Metal	26	29	8	10	16	6	5
Makine	27	27	9	15	17	4	1
Diğer	22	23	6	19	21	8	1
Toplam	22	25	9	14	19	7	4

İşçi sorunlarının üretime olumsuz etkisi diğer nedenler arasında yüzde 9'u aşmıyor

Sanayiciler kendilerini yalanlıyor

Üretim yetersizliğinin başlıca nedeni girdi yokluğu

ANKARA

Sanayiciler üretimdeki aksamaların başlıca nedeni olarak işçilerin yarattığı sorunları gösterirken, rakamlar bu durumun çok büyük ölçüde girdi yokluğundan ve döviz darboğazından kaynaklandığını ortaya koyuyor.

Devlet Istatistik Enstitüsü'nün imalat sanayisi sektöründe yaptığı 1978-1979 istihdam-üretim-eğilim anketi sonuçlarına göre, işçilerden kaynaklanan sorunların üretime olan olumsuz etkisi, ortalama yüzde 9 dolayında iken, girdi yokluğunun etkisi yüzde 42 olarak belirleniyor.

DİE'nin 1849 sanayi işletmesinin cevaplarına dayanarak yaptığı anket sonuçları, bu fabrikaların yüzde 53'ünün, yüzde 59'un altında kapasite kullanabildiklerini gösteriyor. Örneğin, kimya sektöründe yüzde 59 kapasitesinin altında çalışan işletmelerin oranı yüzde 67. Bu sektörde, üretim düşüklüğünü yaratan nedenler içinde, ithalata dayalı girdi yokluğunun payı yüzde 36, işçi sorunları ise yüzde 8 düzeyinde öneme sahip. Metal ana sanayisinde, ithal ve yerli girdi yetersizliği yüzde 55 oranında üretimi etkilerken, işçi sorunları gene yüzde 8'i aşmıyor. Anılan dönemde iç ve dış finansman zorluklarının çeşitli üretim sektörlerinde payları da şöyle belirleniyor: Makine sanayisinde yüzde 15, kimya sanayisinde yüzde 12, dokumada yüzde 16, çimento ve toprakta yüzde 14.

Üretimin talep yetersizliğinden etkilenme oranları ise yüzde 11 ile 30 arasında değişiyor. Talepteki daralma nedeniyle üretimi en çok etkilenen sektör, yüzde 30'la gıda sanayisi. Bu sektörü yüzde 20 ile dokuma, yüzde 15 ile makine sektörleri izliyor.

Üretimi ithalata dayalı girdilere büyük ölçüde bağımlı sanayi sektörlerinin başında ise kimya sektörü geliyor. Bu sektörün ithal girdi yetersizliğinden etkilenme oranı yüzde 36. Metal ana sanayileri yüzde 29 ile ikinci sırada yer alırken. kağıt imalatı yüzde 28, makine imalatı ise yüzde 27 ile ithalat tıkanmasından etkilenen sektörler durumunda.

YURT HABERLERİ YURT HABERLERİ

Tütün, ülkemizin en önemli tarımsal üretimlerinden biri. Küçük üreticilerin bir çoğu ise "mevsimlik işçi" olarak çalışıp aile bütçelerini ferahlatmaya çalışıyor. Ancak bu yıl işletmelerin geç açılması, ikramiyelerin ödenmemesi ve hayat pahalılığı mevsimlik işçileri mağdur ediyor

İzmir'deki Tekel Tütün İşletmeleri bu yıl geç açılıyor

8 bin mevsimlik işçi, nisan ayı ikramiyelerini alamadı

İZMİR (ÖZEL)

HER yıl nisan ayının ilk haftasında açılan Tekel'in tütün işletme tesislerinin açılışı bu yıl gecikince, binlerce mevsimlik işçi 15 Nisanda dağıtılacak ikramiyelerini alamıyor. Mevsimlik işçilerin "İlave Tediye" denilen iki maaş tutarındaki ikramiyelerinin ilk taksidini alabilmeleri "İkramiye veriliş tarihinde işbaşında olmak" zorunluluğu konduğu için mümkün olmayacak. Bu yüzden 15 Nisana kadar açılmayan işletmelerin işçileri bu ikramiyeden yararlanamayacaklar.

8 BİN İŞÇİ MAĞDUR

İzmir'deki Tekel Merkez Müdürlüğüne bağlı işletmelerden Merkez, Yenibakım, Sulumezar, Di-Amerikan ve Manisa Bakım Tekel'in kendi malı olduğu için her yıl, en geç 3 Nisanda açılırdı. Ancak bu yıl, bu beş işletmenin açılışı oldukça gecikti. Ayrıca Tekel yetkilileri işletmelerin açılış tarihi konusunda bir açıklama yapamayacaklarını, işletmelerin açılışının 15 Nisanı geçebileceğini belirtiyorlar. Bu beş işletmede çalışan 8 bine yakın mevsimlik işçi her yıl aldıkları nisan ayı ikramiyelerini bu yıl alamıyorlar.

İŞLETMELER AÇILMALI

İşçiler nisan ikramiyelerinden yararlanamadıkları gibi, bundan sonra alacakları 3 ikramiyede de zarara uğrayacaklar. Daha sonraki ikramiyeler işçilerin toplam çalışma süreleri gözönüne alınarak kısılacak. Mevsimlik işçiler ikramiye haklarının yanmaması için işletmelerin mutlaka 15 Nisandan önce açılmasını isteyerek, "bu hayat pahalılığında ikramiyelerimize göz dikilmesin" diyorlar.

Kuşlubahçe sakinleri, seçim nutuklarında hep "yapacağız, edeceğiz" vaatlerine rağmen 25 yıldır kanalizasyonlarının yapılmamasından dert yanıyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Belediye kime hizmet ediyor?

Manisa Kuşlubahçe Mahallesine 25 yıldır kanalizasyon yapılmıyor

MANİSA (ÖZEL)

Manisa'da 1700 kişinin oturduğu 350 hanelik Kuşlubahçe Mahallesine, muhtarlığın dilekçeyle sayısız müracaatına rağmen 25 yıldır kanalizasyon yapılmıyor.

Lağım suları mahallenin içinde açıkta aktığından, halkın birçok hastalıkla karşı karşıya kalmasına yol açıyor. En çok rastlanılan ise mide hastalıkları.

Konuyla ilgili olarak görüştüğümüz mahalle Muhtarı Necip Kanlı ve İhtiyar Heyeti üyeleri Fahrettin Şenkuş, Sabahattin Altaş, Hasan Yıldırım ve Demir Çiçek, "Görüyorsunuz, lağım suları sokak aralarında akıyor. Biz muhtar heyeti olarak Manisa Belediyesine sayısız dilekçe ile müracaat etmemize rağmen, Belediye hiç bir girişimde bulunmadı" dediler.

İhtiyar heyeti gelişmeleri şöyle özetlediler:

"Belediye seçimlerinden önce Adalet Partisinden Belediye Başkan adayı Sayın Ersan Atılgan mahallemizde yaptığı konuşmada 'Ben Belediye Başkanı olursam ilk işim Kuşlubahçe Mahallesine kanalizasyon ve çocuklar için oyun sahası yapacağım' demişti. Biz mahalle halkı olarak oyun sahasından vazgeçtik, yeter ki kanalizasyonumuzu yapsın. İşçilik bizden, malzeme Belediyeden. Bütün mahalle halkı çalışmaya hazırız. Yeter ki Belediye yapmak için girişimde bulunup malzeme göndersin. Seçimlerden sonra muhtar ve ihtiyar heyeti olarak tebrik etmeye gittiğimizde bize 'Sizler bana oy vermediniz. Bana küfür ettiniz ve şimdi de mahallenizin sorunları için karşıma geldiniz' diyerek, her zaman olduğu gibi yine bizi başından savdı.

"Mahallemizin alt kısmına 36 hanelik yeni bir mahalle kuruldu. Direk ve tellerin alınıp mahalle halkı tarafından dikilmesine rağmen, Manisa belediyesi elektrik vermemekte diretiyor.

"Sayın Belediye Başkanı bu tutumuyla Adalet Partisi'ne mi yoksa Manisa halkına mı hizmet ediyor?"

Mahalleliler soruyor: "Belediye Başkanı bu tutumuyla AP'ye mi, Manisa halkına mı, kime hizmet ediyor?"

İzmir Sıdıka Rodop Lisesinde huzursuzluğu, Müdür Mehmet Girgin yaratıyor

ŞULE ERSÖZLÜ

İzmir'deki Sıdıka Rodop Lisesine Müdür olarak atanan Mehmet Girgin'in göreve başlamasından sonra okulda huzurlu öğrenimin sona erdiği ve son olarak okula gelen güvenlik kuvvetlerinin öğretmenleri dipçiklediği bildirildi.

"Okulda ders yapılmıyor" şeklinde aldıkları bir ihbar üzerine okula gelen polis ve jandarma sınıfları aramaya başladı. Bu arada, bir öğretmenin kimliğini soran polis, öğretmeni dipçikleyerek dövmeye başladı. Diğer öğretmenlerin müdahalesi üzerine güvenlik kuvvetleri onları da dipçikleyerek hakaret ettiler. Olay sırasında, kadın öğretmenler de yerlere yatırılarak arandılar.

Sıdıka Rodop Lisesinde de uzun bir süredir olaysız süren eğitim Mehmet Girgin'in Müdür olarak atanmasından sonra sekteye uğradı. Düzenlediği veli toplantılarında, okuldaki öğrencilerin öğretmenler tarafından kışkırtıldığını söyleyen Girgin, en küçük bir olayla ilgisi olan öğrencinin Sıkıyönetime teslim edileceğini bildirdi. Veliler ise, bu tür olayların okul disiplin kurulunca çözülmesini savunuyorlar. Buna rağmen, 6 öğrenciyi Sıkıyönetime veren Müdürün tutumu tepkiyle karşılanıyor.

Balıkesir Köy-Koop Birliği Kongresini sahte TKP'liler sabote etti

BALIKESİR (ÖZEL)

Balıkesir Köy-Koop Birliği'nin 6 Nisan Pazar günü yapılması gereken kongresi TKP'lilerin sabote etmesi sonucu yapılamadı. Geçtiğimiz ay içinde Ankara'da yapılan Köy-Koop Olağanüstü Kongresine sahte TKP'liler birçok Birlik gibi Balıkesir Birliği'ni de almamışlardı. Yıllardır Balıkesir Birliği Kongrelerine ilgi duymayan Genel Merkezden bu yıl 5 TKP'li gelerek kongreyi sabote etti.

Balıkesir'e bir hafta önceden gelip en lüks otellerden Hotel Mola'da kalan TKP'liler Köy-Koop Genel Merkezi adına da 20 bin liralık fatura kestirdiler.

Kongre günü yanlarına birkaç İGD'liyi de alarak kongreye gelen sahte TKP'liler, Birlik Başkanı Azim Ersoy'a saldırmaya kalktılar.

Kongrede TKP'liler Balıkesir Birliği'nin Köy-Koop Genel Merkezine bir milyon lira borçları olduğunu öne sürdüler. Ancak Birlik Başkanı Azim Ersoy delillerle sahte TKP'lilerin yalanını ortaya çıkardı.

Kongre, divan seçimine başlamadan ertelendi. Birlik Kongresi 20 Nisan Pazar günü yapılacak.

BİR FELAKETE DAHA MEYDAN VERMEYİN

Tunceli'nin Meşeyolu köyünde heyelan tehlike yaratıyor

HASAN YILDIZ (TUNCELİ)

Tunceli'ye bağlı Meşeyolu köyündeki heyelan tehlikeli bir şekilde gelişiyor. 1500 kişinin yaşadığı köyün üst kısmındaki çatlaklar yağan son yağmurlarla iyice açıldı.

Şimdiye kadar hiç bir tedbir alınmayan köyün İhtiyar Heyeti Tunceli Valisine bir dilekçe ile başvurarak, "Tüm köy olarak hayatlarının tehlikede olduğunu, bu felaketten kurtulmak için gerekli yardımların acilen yapılmasını" istedi. Bu arada köyün öğretmeni Hakkı Güneş de verdikleri dilekçede, köy halkının aldığı tüm önlemlerin yetersiz kaldığını, köylülerin artık bundan sonra yapabilecekleri bir şeyleri kalmadığını belirttiğini anlattı ve yetkililerden konuya acilen eğilmelerini istedi.

KÖY YOLU DA BOZUK

Bozuk olan köy yolunun herhangi bir felaket halinde zararı ve can kaybını daha da artıracağına dikkat çeken köylüler, yollarının bir an önce düzeltilmesini ve kullanılır hale getirilmesini istediler.

"İÇİLMEZ" RAPORU VERİLEN SUYU İÇİYORLAR

Meşeyolu köyü içme suyu hakkında daha önce "içilmez" raporu verildiğini hatırlatan köy halkı, şimdiye kadar hiç bir tedbir alınmadığını, daha da içilmez hale gelen ve hastalık yuvası durumunda olan suyu içmek zorunda kaldıklarını anlattılar. Meşeyolu köylüleri, "ilgililer bizimle ilgilenmek için herhalde bir felaket olmasını bekliyorlar" dediler.

Ticaret Bakanı, Yol-Koop'a yağ talebinin karşılanacağını bildirdi

ANKARA (ÖZEL)

150 bin üyeli Yol-İş Federasyonu üyeleri Tüketim Kooperatifleri Birliği'nin (Yol-Kop), Başbakan Süleyman Demirel'den istediği 450 ton margarin yağının verileceği bildirildi.

Yol-Koop 10 Mart 1980 günü Başbakan Demirel'e başvurarak parası peşin ödenmek üzere 450 ton margarin yağı talep etmişti. Ancak Başbakan Demirel, Yol-Koop'a yağ göndereceğine "muhabbetlerini bildiren" bir mektup yollamıştı. Bu mektubun gazetelerde yayınlanması üzerine Ticaret Bakanı Halil Başol, Yol-Koop'a bir telgraf göndererek paranın yatırılması halinde istenilen yağın temin edileceğini bildirdi.

Daha 1 ay önce değiştirilmişti

AMAÇ HEM TÜKETİMİ, HEM DE YATIRIMLARI KISMAK

Hükümet, banka faizlerini artırmayı planlıyor

ALPER GÖRMÜŞ

1980 yılı enflasyon oranının yüzde 100'ü bulacağının anlaşılması üzerine, hükümetin, işçi ücretlerini fiyat artışlarından düşük tutma vb. girişimler yanında önümüzdeki dönem faiz hadlerini yükseltme biçimindeki klasik formüllerden birini daha uygulamaya koyması bekleniyor. Hükümet böylece hem tasarruf sahiplerini cezbederek tüketimi kısmayı, hem de yatırımcıların kullandığı kredinin fazini yükselterek yatırımları kısmayı ve deflasyonist bir politika uygulamayı öngörüyor.

SIKLAŞAN KLASİK REÇETELER

Türkiye ekonomisinin 1970'lerden itibaren derinleşen bunalımının en önemli göstergelerinden biri de klasik reçetelerin giderek daha kısa aralıklarla uygulamaya konulması. Gerçekten de gerek devalüasyonlar, gerek temel mallara yapılan yüksek oranlı zamlar ve gerekse diğerleri, 5-6 yıllık araları terkedip ekonomiyi her yıl bir ya da iki kez ziyaret etmeye başladılar. Şimdi de haftada bir yapılacak devalüasyonlar sahnede. Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal, son günlerde ona da zam yaptı ve 2-3 günde bir devalüasyonlar yapılabileceğini söyledi.

FAİZ ORANLARI ARTIK HER YIL YÜKSELTİLİYOR

Faiz oranlarının sık sık yükseltilmesi de başvurulan reçetelerden biri. Türkiye'de uygulanan faiz oranları ile ekonomik istikrar arasında çok açık bir ilişki var. Ekonominin hızlı enflasyon oranları içine yuvarlandığı koşullarda faiz oranları da sürekli olarak artırılmıştır. Örneğin, 1933-1970 arasındaki 37 yılda faiz oranları yalnızca 4 kez değiştirilmişken, bu kez 1978-1980 arasındaki 3 yıla gene 4 değişiklik sığdırılabilmiştir. Faiz oranları, 1970-1974 yılları arasında da 3 kez yükseltilmişti.

SERBEST FAİZ HADDİNE DOĞRU MU?

Önümüzdeki dönem faiz oranlarında yapılması düşünülen değişiklikler daha öncekiler gibi belki biraz daha yüksek, ama gene de sabit bir faiz oranı tespitiyle mi yetinecek, yoksa son zamanlarda uluslararası çevrelerin isteklerine uygun olarak serbest faiz haddi uygulamasının ön adımı niteliğinde mi olacak? Bunu "Ekonomik Kurul"da başladığı öğrenilen çalışmaların biraz daha ilerlemesinden sonra öğreneceğiz.

Bilindiği kadarıyla şimdiye dek bu konuda talep öne süren iki kuruluş var: IMF ve AET. Uluslararası Para Fonu, şimdiki faiz oranlarının çok yetersiz olduğunu, yükseltilmesi gerektiğini öne sürerken, AET daha da ileri bir talepte bulunuyor. AET'ye göre, Türkiye bu kuruluşa tam üye olmak istiyorsa, faiz hadlerinin serbest piyasada oluşmasını kabul etmelidir. Bu görüşü AET Bankalar Kurulu Başkanı Clarotti, geçtiğimiz günlerde İstanbul'da yapılan bir toplantıda açıkladı. Türkiye ise, Dışişleri Bakanının ağzından bu yıl sonuna kadar AET'ye tam üyelik için başvurulacağını açıklamış bulunuyor. Bütün bunlardan ortaya çıkan görünüm, Türkiye'nin sabit faiz haddi uygulamasından adım adım uzaklaşacağına ve faiz oranlarının serbest piyasada oluşmasına razı olacağına işaret ediyor.

YAPISAL BUNALIMA BİR YAMA DAHA

Aslında, faiz oranlarının yükseltilmesi girişimleri de dahil olmak üzere şimdiye kadar alınan bütün önlemler, hakim sınıf politikalarının ekonomik büyüme konusundaki "büyük" hedeflerinin iflası niteliğindedir. Alınan önlemlere dikkat edilirse, bu önlemler, işçiler hariç herşeyin fiyatını yükseltme amacına yöneliktir. Dövizin fiyatı, iç pazarda tüketilen malların fiyatı alabildiğine yükseltilmiştir. Amaç, bunların daha az kullanılması ve böylece büyümenin durdurulmasıdır.

Faiz oranlarının yükseltilmesi ya da serbest bırakılması da aynı amaca yöneliktir: Tasarrufu özendirerek tüketimi kısmak ve kredilerin maliyetlerini yükselterek yatırımları da' ıltmak. Kuşkusuz bu, . n gibi, devalüasyon gibi çok acı bir reçetedir. Çünkü bu durumda yatırımlar duracak, işsizlik daha da artacak ve iflaslar olacaktır. Ama ne çare ki, bunalımın yapısal olduğunu kavrayamadığı için köklü önlemlere yönelemeyen ve kısa vadeli çıkarları buna elvermeyen hakim sınıfların kullanabileceği başka araçlar da pek kalmamıştır.

Ancak, bunun da diğerleri gibi bunalıma bir yama olmaktan başka bir işe yaramayacağını belirtmek zorundayız. Tüketimi kısarak enflasyonu önlemeye yönelik bu tedbir, yatırımların maliyetini artırarak bu kez de ekonomiyi büyük bir maliyet enflasyonu cenderesine alacaktır. Zaten korkunç boyutlara ulaşmış işsizliğin artması da cabası.

FONLARI VERİMLİ ALANLARA YÖNELTMEK

Türkiye'nin sorunu fon eksikliği değildir. Hiç değilse şimdilik bu böyledir. Türkiye'de başta çeşitli tefeci piyasalarında ve büyük toprak sahiplerinde olmak üzere büyük çoğunluğu spekülatif faaliyetlerde kullanılan büyük miktarda fon vardır. Üstelik bunlar, yaşadığımız enflasyonun ana kaynağıdır. Hükümet görmek istemese de bu böyledir. Bu fonlar verimli alanlarda kullanılabilirse hem yatırımlar durma noktasına gelmez, hem de böyle bir yatırım artışı enflasyona yol açmaz. Hükümetin buna cesareti olmadığı için denetleyebildiği fonları veri olarak alıyor ve onların da fiyatını artırarak yatırımları kısma politikası uyguluyor.

Hükümet, gelen baskılara dayanıp deflasyonist politikasını sürdürürse, hep birlikte göreceğiz ki, bir süre sonra işsizliğin daha da artması ve üretimin gerilemesi karşısında bu politikalarından da vazgeçecektir.

TİKP'nin Bilecik'te bütün engellemelere karşın gerçekleştirdiği toplantıya demokrasiye gönül vermiş 500 civarında Bilecikli katıldı.

EMNİYET VE VALİLİĞİN KANUN DIŞI ENGELLEME ÇABALARI BOŞ ÇIKTI

TİKP'NİN GECESİNE 500 BİLECİKLİ KATILDI

BİLECİK (ÖZEL)

EMNİYETİN ve Valiliğin kanunsuz olarak geceyi engelleme çabalarına karşın Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP) Bilecik Temsilciliğinin düzenlediği "Birlik ve Mücadele Gecesi" 12 Nisan günü Birlik Sinemasında yapıldı. Canlı ve coşkun bir hava içinde geçen geceye 500'e yakın yurttaş katıldı. Geceden önce şehirde halk oyunları grubuyla birlikte propaganda ve bilet satışı yapıldı. Halk oyunlarının şehirde sergilediği oyunlar halk tarafından ilgiyle izlendi.

Halk oyunları gruplarının ortak bir oyunu ile canlı bir şekilde başlayan gece devrim şehitleri için yapılan saygı duruşu ile devam etti. Saygı duruşundan sonra kürsüye gelen TİKP Bilecik Temsilcisi Feridun Aynur ülke çapındaki anarşinin ve hükümetin yanlış uygulamalarının Bilecik'i de etkilediğini söyledi.

KANUNSUZLUKLA MÜCADELE

Feridun Aynur konuşmasının devamında emniyetin de kanunsuzluk içinde olduğunu söyleyerek şöyle devam etti: "Gecemizin hazırlıkları sürerken davetiye satan arkadaşlarımızı emniyete götürmüşlerdir. Hazırlıklara yardım eden iki arkadaşımızı kanunsuz olarak misafir kaldıkları evde arama yapıp nezarete almışlardır. Yaptıkları kanunsuzluğun altından kalkamayacaklarını anlayınca il dışına çıkartmışlar ve Eskişehir'e nakletmişlerdir. Geçen hafta burada bir gece daha yapıldı. O gecede idamla yargılanan MHP'li katil Veli Can Oduncu adına açık artırmaya katılındı. O geceye yardımcı olanların bizim gecemizi engellemek için ellerinden geleni yapmaları çok anlamlıdır."

BAĞIMSIZLIK, BİRLİK ÖZGÜRLÜK

TİKP Bilecik Temsilcisi, Bileciklilerin yıllardır kardeşçe yaşadığını fakat son dönemde özellikle MHP'lilerin çeşitli şehirlerden komandolar yığarak şehirdeki bu birlik ve kardeşlik ortamını yıkmaya çalıştıklarını belirterek sözlerini şöyle bitirdi: "Ne Rusya'nın nükleer mezarlık tehditleri, ne de MHP'nin terörü bizleri mücadeleden geri koyamaz. Hepinizi Rusya'nın yıkıcılığına karşı milli bağımsızlık temelinde birleşmeye çağırıyorum. Bugün hepimizin talebi bağımsızlık, birlik ve özgürlüktür."

Feridun Aynur'dan sonra Bitlis yöresinin oyunları ile İstanbul'dan gelen halk oyunları grubu izleyicilerin coşkusunu biraz daha artırdı.

Bitlis yöresi oyunlarının bitişiyle "Yaşasın Türkiye İşçi Köylü Partisi" sloganları arasında kürsüye TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek çıktı. Doğu Perinçek sözlerine emniyetin, valiliğin geceyi engellemek isteyen tutumlarını kınayarak başladı. Perinçek, halkın her türlü gösteri, toplantı ve yürüyüşleri yapma haklarının olduğunu bunu bir bildirimle yapabileceklerini söyledi.

DOĞU PERİNÇEK'İN KONUŞMASI

Doğu Perinçek konuşmasının devamında Türkiye'nin içinde bulunduğu duruma değinerek Türkiye'nin bugünkü hale gelmesinden düzen partilerinin sorumlu olduğunu belirtti. CHP'nin 1970'lerde düzen değişikliği ile ortaya çıktığını fakat düzenin kılına bile dokunamadığını düzen değişikliği iddiası ile ortaya çıkan partilerin önüne bu fırsatın iki kere geçmeyeceğini belirterek, CHP'nin artık tükendiğini bunun için CHP içindeki tüm yurtsever, demokrat, devrimcileri TİKP'ye davet ettiğini açıkladı.

Gece Bilecikli iki halk türküleri sanatçısının güzel türküleriyle devam etti. Yine Kamil Er adlı yaşlı bir yurttaşın kendi şiirini okuması ilgiyle karşılandı.

İstanbul'dan gelen davul, saz ve kavaldan oluşan halk çalgıları grubunun çaldığı ve söylediği türküler izleyicilerin coşkun alkışları ile karşılandı.

Daha sonra Bilecikli gençlerin oynadığı Van yöresi halkoyunları ilgiyle izlendi. Ozan Nedret de türküleri ile geceye ayrı bir renk kattı.

Daha sonra gece hep birlikte söylenen "Dağ Başını Duman Almış" marşı ile coşkulu bir şekilde sona erdi.

Güdül pazarından dönen Yeşilöz köylüleri

GÜDÜL KÖYLÜLERİ:

«Televizyonda her gün gübre getirttik diyorlar ama gübrenin eseri yok»

Yeşilöz köylüleri "Tiftık taban fiyatı en az 600 lira olmalı, hükümet tiftik üreticilerine yardım etmelidir"

AYŞE DÖNMEZ

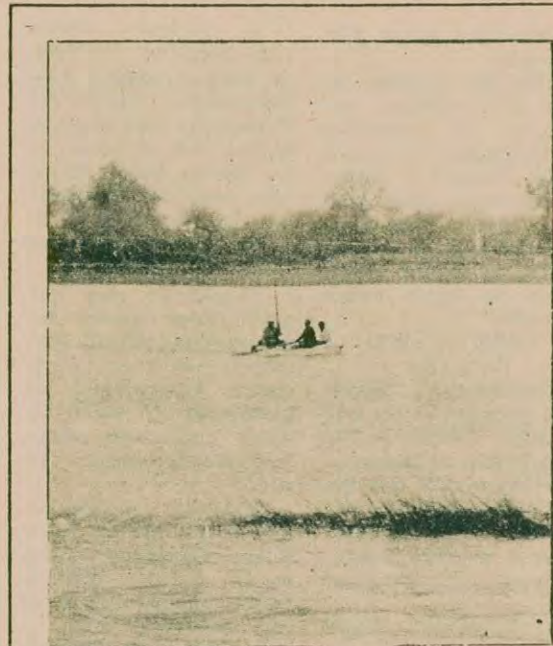
Başbakan Süleyman Demirel televizyonda boy gösterip "gübre getirtiyoruz, her şey var, yok diyene bir kamyon göndereyim" diye dursun, köylüler gübre bulamamaktan şikayet ediyorlar. Bahar gübresini henüz alamadıklarını söyleyen Güdül ve çevre köylüleri "Gübre getirttiklerini söylüyorlar ama eser yok. Şu mevsimde dikim için gerekli olan çimen ve üre gübresi bulamıyoruz" diyorlar.

Güdül'de kurulan pazarda mallarını sattıktan sonra köyleri Yeşilöz'e dönmekte olan köylülerle sohbet ediyoruz. Ankara'nın burnunun dibinde bulunan köylüler yol yokluğundan yakınıyorlar. Yeşilöz köylüleri sorunlarını şöyle sıralıyorlar: Önce yol sorunumuz çözümlenmeli. Yol olmadığından traktör tarla sürmek için gidemiyor. Bu konuda devletten yardım bekliyoruz.

"Ayrıca çok önemli ihraç malımız olan tiftik taban fiyatlarını bekliyoruz. Taban fiyatı en az 600 lira olmalıdır. Döviz kazandıran tiftik üreticilerine devlet yardım etmelidir.

"Kredi konusunda da çok zorluk çıkarıyorlar. Ayrıca faizi de yüksek."

Köylüler bir de benzin istasyonu istiyorlar. Güdül'ün dışında bir benzin istasyonu olduğunu söyleyen köylüler "biz benzin alıp dönene kadar yarısını harcıyoruz" diyorlar.

SELLERDEN SONRA

Seyhan'a paralel ikinci bir nehir oluştu

Seyhan, büyük selden sonra hâlâ yatağına çekilmedi. Baraj kapaklarının açılmasıyla Adana yok olmaktan kurtuldu ama birçok köy de sular altında kaldı. Resimde görülen Seyhan'a paralel olarak oluşan ikinci bir ırmak. İlerde ağaçlık bölgenin ötesinde akan Seyhan kendi yatağına çekilmediği gibi iki misli genişliğinde oluşan ikinci bir ırmağın suları ovaya yayılmaya devam ediyor. Bölgedeki köylere ulaşım ancak sandalla sağlanabiliyor. (Fotoğraf:Kemal Demirel)

Özellikle Doğu ve İç Anadolu'dan Çukurova'ya tarım işçiliğine gelenler sıtmaya yakalanacaklarını düşünmezler. Ancak çevre illerde Çukurova'da çalışmak sıtmayı göze almak demektir. Sıtma da en çok bakan bebeleri bulur. Onları hayatlarının başında sersefil eder.

Yıllardır biliniyor ama sadece açıklaması yapılıyor:

SITMANIN KAYNAĞI ÇUKUROVA

ADANA (AA)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sıtmayla Mücadele Genel Müdürü Utku Ünsal "Ülkemizin sıtma kaynağı Çukurova'dır" dedi.

Genel Müdür Utku Ünsal Çukurova bölgesinin tropikal bir iklim karakteri taşımasının yanında, tarım alanındaki yerinin büyük oluşu nedeniyle, bölgedeki sulama kanalları ve gecekondularda yeraltı tesislerinin yokluğu, sıtma taşıyan sivrisinekleri geliştiren birer kaynak olduğunu belirti. Ünsal Çukurova bölgesinde, sıtma vakalarının her geçen yıl büyük oranda düştüğünü yine de Türkiye'de görülen sıtma vakalarının yüzde 97.3'ünün bu bölgede görüldüğünü söyledi.

ÇUKUROVA'DAN YAYILIYOR

Sıtmanın Çukurova'dan diğer bölgelere yayıldığını belirten Ünsal şöyle konuştu:

"Bilindiği gibi, Çukurova bölgesi tarıma elverişli topraklarla doludur. Bu bölgeye hasat ve ekim mevsimlerinde Güney ve Doğu Anadolu bölgelerinden her yıl onbinlerce işçi çalışmaya gelir. Bu işçiler genellikle çalıştıkları tarlaların başına çadır kurarak buralarda kalır. Zaten sıtma taşıyan sivrisinekler tarlaların çevrelerinde bulunan sulama kanalları ile sulanmış çayırlık meralarda ürer. Sıtma mikrobu taşıyan sinekler kendilerine en yakın bulduğu kişilere mikrophlarını yayar. Eğitimden yoksun olan bu işçiler aldıkları sıtma mikrobunu bölgelerine taşıyorlar. Böylece Çukurova'da büyük ölçüde görülen sıtma diğer bölgelerimize de yayılmış oluyor."

Çukurova'nın müthiş sıcağı ve su isteyen pamuğu doyurmak için çepe çevre çevirmiş kanalları sivrisineklerin üremesi için bütün olanakları yaratır.

KİMYA MÜHENDİSİ OSMAN KERMEN:

«Kömürden petrol elde edebiliriz»

ANKARA (AA)

Türkiye'de kömürden petrol elde edilebileceği ve bu yolla yılda 3 milyar dolarlık döviz tasarufu sağlanabileceği öne sürüldü. Verilen bilgiye göre kömürden elde edilecek petrolün maliyetinin OPEC fiyatları kadar olacağı bildirildi.

Kimya Mühendisleri Odası adına bir rapor hazırlayan Osman Kermen, bilimsel incelemelerin Türkiye'de 10 milyar tonluk petrol revzervinin varlığını gösterdiğini, ancak bu petrolün 10 bin metre kadar derinde bulunduğunu açıkladı.

Petrol kuyusu açma maliyetlerinin çok yüksek olduğunu belirten Kermen, "Tanesi 50 milyon lirayı bulan petrol kuyuları açarak petrol aramaktansa, sentetik petrol, yapmanın daha somut ve kesin sonuç olduğunu" söyledi.

YILDA 10 MİLYON TON PETROL

Osman Kermen, kömürden petrol üretiminin dünyada pekçok örneği bulunduğunu, Güney Afrika'da bu yöntemle yılda 10 milyon ton sentetik petrol elde edildiğini, Amerika'da 1981 sonuna kadar günde 600 bin varil petrol üretecek tesislerin kurulmakta olduğunu bildirdi. Kermen, yurdumuzdaki kömür rezervlerinin kesin olarak bilinmediğini hatırlattı

Geleceğin petrol kaynağının odun olduğunu savunan Kermen şöyle dedi:

"Ormanlarımız yılda 20 milyon ton odun vermektedir. İslah edilirse bu miktar 60 milyon tona çıkabilir. Bu işlem 4-5 yıl içinde gerçekleştirilebilir ABD'de yapılan deneylerde 2 ton odundan 1 ton sentetik petrol elde edilmiştir. Bu araştırmanın başında da bir Türk bilim adamımız bulunmaktadır.

"Konuya böyle yaklaşılırsa odundan yılda 30 milyon ton petrol elde edebiliriz. Öte yandan, petrol aramak için 500 milyar lira harcayacaksak, bu para ile kömürden yılda 10 milyon ton sentetik petrol üretip her yıl 3 milyar dolar döviz tasarrufu sağlayabiliriz".

BU KAFAYLA BİR YERE VARILMAZ

Grevlerin yasaklanması için şimdi de turizm bahane ediliyor

ANKARA

Hükümetin işçi haklarının kısıtlanmasına yönelen politikası Turizm ve Tanıtma Bakanı Barlas Küntay'ın son açıklamasıyla daha da belirginleşti. Barlas Küntay, Turizm konusunda ayrı bir iş yasası hazırlanmasını ve sektördeki grevlerin turizm mevsimlerinde yasaklanmasını istedi.

THY grevinin bir çözüme bağlanması için parmağını kıpırdatmayanlar, işçilerin yaşama koşullarının iyileştirilmesi konusunda işi sağırlığa vuranlar, işçi haklarının kısıtlanmasına gelince aslan kesiliyorlar.

Turizm ve Tanıtma Bakanlığının açıklamasına göre, Barlas Küntay Bakanlar Kurulunun turizm konusunda yaptığı toplantıda alınması gereken önlemleri anlattı.

THY grevi konuşulurken ise görüşlerini şöyle özetledi:

"Turizm mevsimine girerken THY grevine değil, THY meselesine kesin bir çare bulmak gereklidir."

Bilindigi gibi bir süredir THY'nin zarar etmesi sözkonusu edilerek bu işin özel sektöre devredilmesi yolunda söylentiler dolaşıyordu. Hükümet yetkilileri de THY grevini bahane ederek hem işçi haklarının kısıtlanması hem de kurumun bütünüyle özel sektöre devredilmesi yolundaki amaçlarına doğru ilerlemeye çabalıyorlar.

Cenaze için mezarlığa gelenler, komandoların saldırısına uğradı

ANKARA (ÖZEL)

Önceki gün Dikmen Keklik Pınarındaki evinden, işine gitmek üzere çıktıktan sonra uğradığı bir saldırı sonucu hayatını kaybeten Hüseyin Altun'un cenazesine gelenler, Karşıyaka mezarlığında komandoların saldırısına uğradı.

Önceki gün saat 11.30 sularında Hüseyin Altun'un iş arkadaşları ve komşuları cenaze törenine katılmak üzere belediye otobüsü ve minibüslerle Karşıyaka mezarlığına geldiler. Arabadan inmek üzere olan topluluğun üzerine daha önceden oraya gelen komandolarca taşlar atılmaya başlandı. Arabanın içinde bulunanlar, bu taşlardan ve arabanın kırılan camlarından çeşitli yaralar aldılar. Mezarlıkta bulunan güvenlik kuvvetleri ise olayı önleyemedi.

Arabadakiler indikten sonra komandoların etrafı güvenlik görevlilerince çevrildi ve topluluğun mezarlığa girmesi sağlandı.

Hüseyin Altun'un cenazesi mezarlıkta düzenlenen bir törenle toprağa verildi.

Hüseyin Altun yeni ortaokul diploması almıştı ve odacılık yapmakta olduğu Ziraat Bankasında memur olarak işe başlamak üzereydi. Altun 31 yaşında, evli ve 3 çocuk babasıydı.

Bolu Eğitim Enstitüsü yöneticileri de başka illere sürüldü

BOLU (ÖZEL)

Bolu il merkezinde görevli dört ilkokul öğretmeninin sürgün edilmelerinden sonra Bolu Eğitim Enstitüsü Müdürü ve 4 Müdür Yardımcısı başka illere sürüldüler.

Eğitim Enstitüsü Müdürü Erkan Tüzün Bakanlıkça Yozgat'ın Çekerek ilçesine, Müdür Yardımcılarından Hüseyin Sarı Erzurum il emrine, Şeref Sunar Yozgat il emrine, İlhan Yalçın Eskişehir il emrine, Ferit Atalay ise Erzincan il emrine tayin edildiler.

Sürgün edilen Bolu Eğitim Enstitüsü yönetici kadrosu, eğitim ve öğretimin aksaksız devamını sağlamıştı. Eski yöneticiler geçen öğretim yılında eğitim yapılamayan Çankırı Eğitim Enstitüsünde yaz tatilinde bile öğretimin devamını sağlamışlardı.

Türk-İş...

(Baştarafı 1. sayfada)

"Diğer taraftan, ekonomik alandaki anarşi, vatandaşı geçim kaygısı içinde perişan etmektedir. Bu durumun böylesine sürüp gideceği düşünülmemelidir. Son derece ciddi ve vahim boyutlara ulaşan anarşi ve terörün daha fazla can kaybına sebep olmadan önüne geçilmesi, Türk vatandaşının huzur içinde yaşama ve çalışmasının sağlanması yolunda tedbirler vakit geçirilmeden alınmalıdır.

"Büyük bir çile haline gelen ekonomik sıkıntıların, yurttaşı daha fazla ezmesine imkan verilmeden Parlamentoda müzakeresi beklenen sosyal içerikli tasarıların süratle çıkarılması sağlanmalıdır."

"İŞÇİ HAKLARINI ORTADAN KALDIRMAYA FIRSAT VERİLMEYECEKTİR"

"Son zamanlarda işverenlerin ekonomik sıkıntıları fırsat bilerek işçi haklarının askıya alınması, kısılması, daha müsait bir fırsat doğarsa da ortadan kaldırılması yolunda yoğun çabalar harcadıkları ve işçi haklarına karşı büyük ölçüde saldırıya geçtikleri esef ve kaygıyla izlenmektedir. Büyük Türk milletinin oyu ile kabul edilmiş bulunan 1961 Anayasasının güvencesi altındaki temel hak ve hürriyetlerimiz konusunda son derece hassas olduğumuz kesinlikle bilinmelidir. Temel hak ve hürriyetlerin kısılması, askıya alınması ya da ortadan kaldırılmasına Türk-İş topluluğu kesinlikle müsaade etmeyecektir."

"CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ BİR AN ÖNCE SONUÇLANMALI"

"Hür demokratik nizamın gereği olarak, Parlamentomuz bir aya yakın bir süredir, sadece Cumhurbaşkanlığı seçimi ile meşguldür. Oysa, milyonlarca vatandaşımızı yakından ilgilendiren ve yıllardır çıkması beklenen sosyal içerikli kanun tasarıları meclislerde beklemektedir. Siyasi partilerimizin ve bütün parlamenterlerimizin insaf ve izan ile hareket etmelerini, Cumhurbaşkanlığı seçimini bir an önce sonuçlandırarak, milletimizin büyük çoğunluğunun çekmekte olduğu sıkıntılara kısmen çare olacağı düşünülen kanun tadil, teklif ve tasarılarına öncelik verilmesini Türk-İş Yönetim Kurulu ısrarla talep etmektedir."

"EN AZ GEÇİM İNDİRİMİ GECİKTİRİLEMEZ"

"Çok kazanandan çok, az kazanandan az vergi alınmasını sağlayacak asgari geçim indirimini asgari ücret düzeyine çıkararak, vergiden muaf tutacak ve vergi dilimlerini yeniden düzenleyecek vergi kanunları derhal çıkarılmalıdır. Daha fazla geciktirilmemelidir.

"Gerçek vergi adaletinin sağlanması, çalışanların, üretimi daha çok artırmasına ve çalışma şevkinin yükseltilmesine vesile olacak önemli bir faktördür.

"Bekleme tahammülünü aşan, bu konularda Parlamentoda grubu bulunan siyasi partilerimiz ve liderlerinin son bir defa daha dikkatlerinin çekilmesi. Yönetim Kurulumuzca kararlaştırılmıştır."

"SOSYAL KANUNLAR DAHA FAZLA BEKLETİLEMEZ"

"Uzun süredir hükümete, siyasi partilere ve meclislerimizin başkanlarına bıkmadan, usanmadan tekrar tekrar hazırlanıp sunulan sosyal muhtevalı kanun tekliflerimizin çoğu, hâlâ ele alınmayı ve gündemdeki sırasına girmeyi beklemektedir. İşçi-memur ayırımının da kesin çözüme kavuşturulması, Sosyal Sigortalar Kurumunun islahı, Tarım ve Orman İş Kanununun öncelikle ve ihtiyaca uygun bir biçimde çıkarılması, 440 sayılı kanunun yeniden düzenlenerek, işçilerin yönetime katılmalarının temin edilmesi, İYAK kısa adıyla anılan İşçi Yardımlaşma Kanununun çıkarılması ve Kooperatifler Kanununun günün şartlarına göre yeniden düzenlenmesi, sakat ve eski hükümlülerin istihdamlarında, geliştirici ve iyileştirici hükümlerin kanunlaştırılması, Sosyal Konutlar Kurumu Kanunu gibi benzeri kanunların daha fazla ihmal edilmeden meclislerden geçirilmesi, siyasi partilerimiz için kaçınılmaz bir görev olmalıdır. Bu görev, Türk demokrasisinin korunması ve geliştirilmesi için behemehal yerine getirilmelidir."

"EŞEL-MOBİL TASARISI GERİ ALINMALI"

"Eşel-Mobil kanun tasarısı yüce meclislere bir hilkat garibesi olarak sunulmuştur. Bu tasarı, toplusözleşme, grev haklarını ortadan kaldıra bilecek niteliktedir. Bu tasarının meclislerden geri çekilerek yeniden düzenlenmesi şarttır.

"Gizli ve kapalı kapılar ardında yapılan hazırlıklar ya da sırf işverenlerin arzusuyla gerçekleştirilmek istenen kanun metinleri çalışma barışını temelinden sarsar. Bu nokta asla unutulmamalıdır."

GREV VE LOKAVTLAR

"Yıllardır sürdürülen bir mücadele sonucu, elde edilmiş, kazanılmış hakları ortadan kaldırmak için, sistemli bir metod geliştirildiği tespit edilmiş bulunmaktadır. Bu metodla haklı grevler kamuoyu önünde ideolojik olarak nitelendirilmekte ve yanlış bir imaj verilmektedir. Türk Hava Yolları ile Hava-İş Sendikası arasındaki toplu iş uyuşmazlığı maalesef lokavt ve grevle bugünkü noktaya getirilmiştir. Türk-İş Yönetim Kurulu haksız ve mesnetsiz suçlamaların derhal terkedilmesini, ülkemizin en büyük ihtiyacı olan turistik döviz girdisi bakımından uyuşmazlığın kaldırılmasını, grev ve lokavtlara en kısa sürede çözüm bulunmasını istemektedir.

"LOKAVTA BAŞVURULMASI YÖNETİM KURULUMUZCA ŞİDDETLE KINANMAKTADIR İŞÇİ VE MEMUR KIYIMI DERHAL DURDURULMALIDIR"

"Türk siyasi hayatının en büyük hastalıklarından birisi, iktidarlar değiştikçe devlet daireleri ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinde yapılan tasarruflardır. Üst düzeydeki yöneticilerden, tezgahtaki işçiye ve sıra memurundan müstahdemine kadar vardırılan tayinler, sürgünler ve işten çıkarmalar sosyal bir facia olarak ortadadır.

"İşsizliğin giderek ağırlaşan bir sorun olduğu ülkemizde işçi ve memur kıyımlarının pek çok aileyi perişan ettiği üzüntüyle tespit edilmektedir.

"Bu acı duruma süratle son verilmesi, sürgünlerin ve kıyımların durdurulması ve sosyal devlet ilkelerine uygun bir davranış içine girilmesi, başta hükümet olmak üzere siyasi partilerimizin en önemli görevlerinin bir tanesi haline gelmiştir."

SÜRE MAYISA KADAR...

"Beklemeye tahammülü olmayan yalnız işçiler değil. Toplumun tüm kesimlerinin sıkıntılarının da büyük ölçüde dile getirildiği bu istek ve öneriler hükümete ve siyasi partilere çözüme kavuşturulması için götürülecektir.

"Önümüzdeki mayıs ayı sonuna kadar, bu istek ve önerilerimizin çözüme kavuşturulması doğrultusunda ciddi tutum ve davranışlar ortaya konmadığı takdirde, şekil ve zamanı daha sonra belirlenerek açıklanacak olan genel ve etkili bir eylem konusunda her türlü hazırlığın yapılması için Yönetim Kurulumuz İcra Kuruluna gereken direktif ve talimatı vermiş bulunmaktadır.

Türk-İş Yönetim Kurulu hakların korunması, dar ve sabit gelirlilerin giderek ağırlaşan hayat şartlarının düzeltilmesi konusunda inandırıcı ve kesin sonuçlar beklemektedir.

"Bu sonuçlar elde edilmediği takdirde Anayasa ve kanunların sağladığı bütün haklar mutlaka kullanılacaktır."

OECD...

(Baştarafı 1. sayfada)

nuçları bir rapor halinde OECD toplantısına sunması ve üye ülkelerin bu raporun ışığında Türkiye'ye verecekleri kredileri belirleyip ilan etmeleri ya da taahhüdlerini yeniden ertelemeleri bekleniyordu.

Bu gelişme, OECD üyesi ülkelerin Türkiye-IMF görüşmelerinin sonuçlarını bekleme ve bu nedenle bugünkü toplantıyı da erteleme eğiliminde olduğunu gösteriyor.

Hatırlanacağı gibi, birinci taahhüd toplantısı 26 Martta yapılmış ve Kanada, Japonya, İsveç ve İsviçre'nin taahhüd miktarlarını belirleyememeleri gerekçesiyle bugüne ertelenmişti.

Bugünkü toplantıda Türkiye'yi Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal, Maliye Bakanlığı Müsteşarı Turan Kıvanç, Hazine Genel Müdürü Tunç Bilget ve Merkez Bankası Guvernörü İsmail Aydınoğlu temsil edecek.

Çalışma...

(Baştarafı 1. sayfada)

işçinin alabildiğine sömürüldüğünü ve işverenlerin insafına, tahrikçi mihrakların kucağına terk edildiğini söyledi.

Denizcier konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Ülkeyi yıkmak ve bölmek isteyenler kirli emellerine işçileri alet etmek istiyorlar. Yurdumuzu yangın yerine çevirip sonra Afganistan örneği bir kurtuluş komedisi yaratmayı ve kutsal vatan toprağımızı yabancı orduların ayakları altında kirletmeyi planlıyorlar. Bu ihanet planının içinde bir takım sahte sendikaların da yer aldığını üzülerek görüyoruz."

Türk-İş'in semineri beş gün sürecek.

Selden...

(Baştarafı 1. sayfada)

nan konutlar boşaltıldı ve sakinler okulun misafirhanesine yerleştirildi. Pülümür ve bazı köylerde birçok evin ilk katları sular altında kaldı. Köylüler özellikle hayvanlarına yer bulamıyor. Bu arada çok sayıda ev sular altında kalarak yıkıldı.

Pülümür'de esen şiddetli rüzgar maddi hasar meydana getirdi. Aralarında lise binası ve jandarma karakolunun da bulunduğu 10 kadar binanın çatısı uçtu, damları delindi, camları kırıldı.

Merkezde 1000'e yakın kavak ağacı, Yatılı Bölge Okulunun 1000 kadar kavak ağacıyla meyve ağaçları, sel sularına kapılarak tamamen imha oldu. Pişi, Seyitallar mahalleleriyle Mezra, Uzunevler, Çatıkkaya, Kaymaktepe, Dereköy, Adatepe, Dağdök, Turnadere köylerinde ekili arazi ve tarlalar akan sel sularından büyük zarar gördüler.

Sel suları ve eriyen karlar sonucu Pülümür suyu yatağından tamamen taşmış durumda. Sel sularından Tunceli ve Pülümür'ün çevre ilçe karayolu bağlantısı kesildi. Sel suları birçok köprüyü de yıktı. Birçok köyün Kırmızıköprü ile bağlantısı kesildi, köyden gelen ortaokul öğrencileri okullarına gidemiyor. Mezra, Kırmızıköprü ile Temel Yatılı Bölge Okulunun içme suyu kesildi. Esen şiddetli rüzgar ve selden yıkılan elektrik direkleri telefon görüşmelerini de aksattı, birçok ilçe ve köy karanlıkta kaldı.

DEVLET HENÜZ GİTMEDİ

Bütün bu felaketlere rağmen devlet yetkilileri henüz Pülümür ve yöresine gelmiş değil. Köylüler hayvanlarına yiyecek, su ve barınak bulamıyor. Halk terkedilmiş durumda. Bölgedeki yerel yöneticiler de durumu seyretmekle yetiniyorlar.

TİKP'NİN AÇIKLAMASI

Türkiye İşçi Köylü Partisi Pülümür İlçe Başkanı Ahmet Yaman ilçede meydana gelen sel felaketiyle ilgili bir açıklama yaparak şöyle dedi:

"Kırmızıköprü, Erzincan karayolu seller sonucu tamamen harap olduğundan halk tamamen çaresizlik içinde bulunuyor. Hastalar kaderlerine terkedilmiş durumda. Her an ölümle pençeleşiyorlar. Bir hafta geçmesine rağmen felaketzedelerin yerleştirilmesi için çadır, battaniye gibi en zaruri ihtiyaçlar bile gönderilmemiştir. TİKP Pülümür İlçe Örgütü olarak yetkilileri kınıyoruz."

ÇAYKARA'DA SELİN AÇTIĞI ZARAR 30 MİLYON LİRA

Trabzon'un Çaykara ilçesinde beş gün önce başlayan yağmurlarla birlikte eriyen karlardan taşan ve yüzlerce dönüm araziyi taş yığını haline getiren Solaklı Deresinin yol açtığı zarar da ilk belirlemelere göre 30 milyon lirayı buldu.

Yörede bulunan, Haldizen Deresinin de taşması üzerine, Orman İdaresine ait 200 metreküplük tomrukların sulara kapılarak Uzungöl'ün ağzını tıkaması sonucu göl 3 metre yükseldi ve taştı.

Yetkililer, Çayraka-Bayburt yolunun Koldere mevkiinde yıkılan 300 metrelik devlet karayolunun üç günlük bir çalışma sonucu açıldığını belirterek, Karayollarının zararının 5 milyon lira civarında olduğunu bildirdiler.

Süt Endüstrisi...

(Baştarafı 1. sayfada)

rar verdiler.

Birisi Konur Sokakta, diğeri de Karanfil Sokakta birbirine yakın mesafede iki binası bulunan Kurumun taşınma gerekçesi olarak, binaların "Birbirine uzak ve dağınık" olduğunu öne sürüyorlar. İskitler'deki Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına taşınacak olan Süt Endüstrisi Kurumunun, 15 gün içinde yeni binasına geçmesi bekleniyor.

Taşınma meselesinin çalışanları da huzursuz ettiği bildirildi. Çalışanlar hem o bölgede MHP'lilerin hakimiyeti olduğu için saldırıya uğramaktan, hem de tasfiye edilmekten endişe ediyorlar.

Yıpranma...

(Baştarafı 1. sayfada)

haklarını da arayamazlar. Gece gündüz demeden kapı kapı dolaşan dağıtıcılar, tamamiyle bedenen çalıştıkları halde işçi sayılmazlar. Sendika kurma haklarını isteme olanağına kavuşturulmazlar. Demokratik hukuk devleti adına yapılan bütün bu haksızlıklar devlete ve adalete olan güveni sarsmaktadır."

PTT Dağıtıcıları Sosyal Yardımlaşma ve Kanuni Haklarını Koruma Derneği İzmir Şubesinin Genel Kurulu sonunda iki yıl görev yapmak üzere yeni Yönetim Kurulu seçildi, Şube Başkanlığına Yakup Yılmaz getirildi.

Diğer yöneticiler de şöyle belirlendi: Mehmet Tanrıseven, Erdinç Öncü, Mustafa Baydüz, Hüsamettin Akdemir.

Kış bir türlü gitmek bilmiyor

HABER MERKEZİ

SOĞUK ve karanlık kış bir türlü gitmek bilmiyor. Aylardır hasretle baharın gelmesini bekleyen yurttaşlar nisan ortalarına varmamıza rağmen bir türlü özledikleri bahar günlerine kavuşamadılar. Yakıtsızlık ve elektriksizlikle birleşince iyiden iyiye uzayan ve vatandaşa en sıkıntılı günleri yaşatan kış, yağış ve mevsim normallerinin altındaki sıcaklıkla sürüyor.

Bu arada, birkaç günlük aldatıcı sıcaklığa kanan ağaçlar çiçek açarken, özellikle Konya, Gümüşhane ve Ankara'da başlayan kar yağışı hayatı altüst etti. Ankara'da pazar akşamı başlayan kar Esenboğa hava trafiğini de etkiledi. Adana'dan dönen Başbakan Süleyman Demirel'in uçağı alana zorlukla inerken, Zürih-Ankara seferini yapan Swissair uçağı da alana inmeden 15 dakika havada tur atmak zorunda kaldı.

Meteoroloji yetkilileri önümüzdeki günlerde de sağnak yağışlar beklendiğini ve hava sıcaklığının bir süre daha mevsim normallerinin altında süreceğini söyleyerek, sıcak ve güneşli günlere ondan sonra kavuşabileceğimizi belirttiler.

Bazı...

(Baştarafı 1. sayfada)

ra ve öğrencilere karşı yasadışı saldırıda bulunan ve aynı zamanda kanunsuz eyleme katılan Harp Okulu öğrencilerine komutanlığınızca gerekli ceza verilerek, ulu önder Atatürk ilkelerine bağlı Harp Okulu öğrencilerinin yanlış akımlardan uzaklaştırılmasını bekliyorum" dedi.

Değerli...

(Baştarafı 1. sayfada)

7. sayfa— Sanat ve Edebiyat. Mehmet Seyda'nın ÜŞÜTÜKLER romanı. TV'den haber-magazin-yorum. (TV programı yine 8. sayfamızda)

4. sayfa— Pazartesi günü: İşçi-sendika haberleri. Salı günü: Ekonomi dünyası. Perşembe günü: Haftanın spor olayları. Cuma günü: Gençlik köşesi.

6. sayfa— Diğer haberler ve devamlar.

CHP dün...

(Baştarafı 1. sayfada)

Bu arada TBMM'de Saadettin Bilgiç'in aday olduğu turlarda ise sonuç alınamadı.

CHP GRUBU

Saat 11.00'de başlayan grup toplantısından önce, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit partiden aday olan parlamenterlerle bir toplantı yaptı. Toplantıya adaylardan Sırrı Atalay katılmadı. Atalay'ın Genel Başkana yazılı bir metin ileterek, altı adayın birden TBMM'ye sunulmasına karşı çıktığı, bunlarda üçünün elenmesi için grupta bir önseçim yapılmasını önerdiği bildirildi.

Ecevit diğer beş adayla görüştükten sonra grup toplantısında yaptığı konuşmada, gruba aday belirlenmesi için iki seçenek önerdi. Bunlardan biri adayların altısının birden TBMM'ye sunulmasını, diğeri adayların grupta bir ön elemeye tabi tutulmasını öngörüyordu.

Daha sonra grupta açılan genel görüşme sırasında birçok parlamenterin altı adayın birden önerilmesini ciddiyetsiz ve sorumsuz davranış olarak nitelendirdikleri görüldü.

Hatay Senatörü Mehmet Sönmez'in Genel Başkana yetkisini kullanıp bazı adayları çekilmeye telkin etmeyi önerdiği, İstanbul Milletvekilleri Necdet Uğur ve Farhan Erdem'in ise altı adayın çıkartılmasını eleştirerek tek aday çıkarılmasını önerdikleri bildirildi.

Saat 13.00'e kadar süren toplantıdan sonra gazetecilerin sorularını cevaplayan Ecevit, "Henüz karar aşamasına gelmedik" dedi.

Dün Mecliste yapılan turlardan sonra CHP Grubu tartışmaları sürdürmek üzere yeniden toplandı, toplantının bu sabah da devam edebileceği bildirildi.

ATALAY ÇEKİLDİ

Bu arada Senato eski Başkanı ve Kars Senatörü Sırrı Atalay, Grup Başkanlığına gönderdiği bir yazı ile "şimdilik" adaylıktan çekildiğini açıkladı. Atalay, CHP'nin bir yöntem belirleme sorumluluğu olduğuna işaret ettiği yazısında, bütün CHP'lilere yeniden aday olma olanağı verildikten sonra üç aşamadan geçerek aday belirlenmesini istedi. Buna göre:

1. Grup CHP'den bir ya da birden çok adayı elesin.
2. Grupta belirlenecek bu adaylar diğer gruplarla görüşülerek teke indirilsin.
3. Grupta belirlenecek tek adayın "nihai" ve "değişmez" aday olduğu açıklansın ve bir daha bu aday değiştirilmesin.

Akçadağ Öğretmen Lisesinde Apocular öğrencilere saldırdı

MALATYA (ÖZEL) MALATYA'da Akçadağ yatılı öğretmen lisesinde Apocular öğrencilere saldırdı Düzali Gültekin adlı bir öğrenci Apocular tarafından 6 yerinden bıçaklanarak ağır yaralandı. Yaralı öğrenci Malatya Devlet Hastanesine kaldırıldı.

Görgü tanıklarının söylediklerine göre, pazar günü akşamı saat 22.30 sıralarında Apocularla diğer gruplar arasında çok kısa süren bir tartışmadan sonra Apocular okula önceden soktukları otomatik silahlarla öğrencilerin üzerine ateş açtılar.

OKULU KAPATTIRMAK İSTİYORLAR

Görüşüne başvurduğumuz öğrenciler konuyla ilgili olarak şunları söylüyor:

"Özellikle yurtsever ve sol görüşlü öğrencilerin okuduğu okulda yetkililer okulu kapattırmak için zaten bahane arıyorlar. Tunceli Öğretmen Lisesinin kapanmasından sonra 40 Apocu bu okula gönderilmişti. Bunların gelmesinden sonra olaylar iyice arttı. Zaten olayların en çok çıktığı cumartesi ve pazar günü okula güvenlik kuvveti vermiyorlar. Adamlar açıktan açığa olayların çıkmasını bahane ederek okulu kapattırmak istiyorlar. Sahte solcular da bunların ekmeğine yağ sürüyorlar."

KİT'lerde ikramiyelerin ilk taksidi ödeniyor

ANKARA (ÖZEL) KAMU İktisadi Teşebbüslerinde çalışan işçilerin ikramiyelerinin ilk taksidi ödeniyor.

KİT'lerde çalışan işçilerin ikramiyeleri her yıl mart ayında veriliyordu. Bu yıl ekonomik sıkıntılar nedeniyle hükümet ikramiyelerin verilmesini geciktirmiş, bu durum sendikaların tepkisine neden olmuştu.

Türk-İş'in ikramiyeler verilmediği takdirde gereken önlemi alacakları şeklindeki açıklamalarından sonra, Maliye Bakanlığı ikramiyelerin ilk fırsatta verileceğini açıklamıştı.

Daha sonra hukumet ikramiyelerin dört taksitte ödenmesini kararlaştırmıştı.

Doğu bölgesi ekici tütün piyasası, 121 lira başfiyatla açıldı

MALATYA (AA) DOĞU Anadolu Bölgesi 1979 ürünü ekici tütün piyasası 121 lira başfiyatla açıldı.

Malatya Yaprak Tütün Başeksperliği önünde düzenlenen törende konuşan Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak, "Başfiyatların göstermelik ve samimiyetsiz olmamasına dikkat edildiği gibi, piyasalarda teşekkül edecek ortalama fiyatların da öteki bölgelerde olduğu gibi gerçekçi tutulmasına özen gösterilmiştir" dedi.

Yetiştirme dönemindeki hava şartlarının etkisiyle bu yılki rekoltenin geçen yıla oranla önemli ölçüde azaldığını kaydeden Çakmak, Doğu Anadolu Bölgesindeki 43 üretim merkezinde başlayacak piyasalarda 35 bin ton dolayındaki ekici tütünün tamamının devlet adına Tekel Genel Müdürlüğünce alınacağını da sözlerine ekledi.

DİSK 3. Bölge Temsilciliğini kimin yürüteceği belirlenemiyor

İZMİR (ÖZEL) DİSK Yürütme Kurulunca Bölge Temsilcisi Saim Akbulut'un görevden alınmasıyla boşalan DİSK 3. Bölge Temsilciliğine kimin getirileceği belirlenemedi.

Yeni temsilcinin seçimi için kongrenin toplanması iki ay kadar bir zaman alacağından, bu süre içinde DİSK 3. Bölge Temsilciliğine vekalet edecek kişi için de değişik isimlerden söz ediliyor.

DİSK Yürütme Kurulunun, büyük bir olasılıkla DİSK 3. Bölge Temsilciliğine Genel-İş Bölge Sekreteri Mehmet Dinç'in vekalet etmesini isteyeceği belirtiliyor. DİSK 3. Bölge Temsilciliği için yapılan seçimlerde mücadele edecek isimler arasında Mehmet Dinç'in yanı sıra Tekstil Şube Başkanı İsmail Şentürk, Gıda-İş Bölge Temsilcisi Bülent Öziş'in adından söz ediliyor.

Genel-İş...

(Baştarafı 1. sayfada)

maddelerini ihlali ile ortaya çıktı. Cuma gunu ilanı asılan grevin bu hafta içinde başlaması bekleniyor.

Genel-İş Sendikasınca işverenin ihlal ettiği söylenen maddeler şunlar:

Kıdem tazminatı ödenirken işçinin diğer kamu kuruluşlarındaki çalışma süresinin hesaplanmaması, işçi aylıklarının ayın 5'inden sonra ödenmesi, bazı işçilerin işverleri değiştirilirken, genel yönetim ve disiplin kurulundan geçirilmemesi, hasar tespit ve işgüvenliği kurullarının oluşturulmaması, temizlik işçileri için 4 büyük ilçede temizlik barakaları kurulmaması.

Genel-İş Sendikası grev kararını aldığını, ancak hava koşulları da dikkate alınarak, uygulamanın bir süre geçiktirilebileceğini açıkladı.

Aydınlık — BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR
Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK. Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BUYÜKÖZDEN. Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR. Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL
Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 - 26 61 78 İdare Tel: 26 54 37. Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. GÜNTUR. Dağıtım: GAMEDA
BÜROLAR: ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16 Tel: 103 42 TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 DİYARBAKIR: Bevazıt İşhanı, Kat: 3 No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht
İSVİÇRE: Ch. des Cot... 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
	Yurtiçi	Yurtdışı
3 aylık	900 TL	1125 TL
6 aylık	1800 TL	2250 TL
1 yıllık	3600 TL	4500 TL

NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL □ S. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22340-747

ÇİÇEK UÇURTMA — osman şahin

Irgatın Dilinden

''Ey gezenin, bilenin adamı, ey adamlar adamı! Gören gözüm, sıkan elim sevmiş seni. Bir kuş çalıya konarmış da çalı onu korurmuş hani. Bu hesaptan geldim huzura, çöktüm kapına. İşsizim gardaş. Aylardır iş benim adım olmuş da ben onu ararım. Duydum ki hemşeriyiz. Duydum ki aynı memleketten oluruz. Yokluk hayrına boyun kırıp gelişim bu yüzden. Gölgene al, hanenden say, koru beni. Günlerdir insandan komşudan uzak sefil yabani olmuşam. İş ver, iş bul, bir iyilik dokundur bana. Vallahi çok kara soğuğa yenildim. Açlığa susuzluğa yenildim. Aha halim görmelik; üstüm başım çaputtan türbe ağacı misali. Şahide,ispata ne lüzum?..

Yaman daraldım babo, yaman... Ne geceyi, ne gündüzü bilirem. Nice yollar beller aştım. Rezilliklere battım da yine de kendi gücümle köle duracak iş yoktur. Ne yana gittiysem yoksulluk bitmez tükenmez sermayem oldu, harca harca bitmiyor. Yol bilmez, dil bilmezsin. Gariplik, adam tanımazlık divan durur karşına. Canı sıkılır, kanına ateş doğranmış gibi olur. Yine de işin aslı yoktur. Dayan dersin kendi kendine, dayan Kürtoğlu, gurbet ekmeği büyük olur... Varılmaz denilen yollar senin... Karnınsa yek ekmeğe muhtaç. Açlığın susuzluğun kartalı bir kez daha döner üstünde. Yüzüne bakan olmaz. Bir allahın kulu da şaşırıp sormaz: ''Yahu arkadaş! Kalkıp oturman ne yandadır? Hele gel derdini bize ver. Böyle yerinden yurdundan uzak düşmene sebep ne?'' demez sana. Gözün bassa birine de, ''merhaba!...'' diye yüzlensen, yüzünün azarlandığıyla kalırsın. Kimsenin hesabında yoksun çünkü. İşte o zaman gurbetlik, yalnızlık büyür ha büyür, önünde bir karanlık su olur da dibini göstermez sana. Tek başına geçmeye ise güç yetmez.

Kimse yüzümüze karşı konuşma yapmıyor? Niye? Garibiz diye sualimize susulur. Şehirlik yerlerde kapılar örtük bize, yüzler bize yabancı. Seninse derdin çok ama çözmeye dilin lâl. Çünkü bilgimiz-lisanımız Kürtçedir. Kürtçe konuşmak haramdır. Yazıya çekmek yasaktır. Dertli dilini illaki Türkçe çözeceksin; fukaralığın Türkçesi olurmuş da, Kürtçesi olmazmış gibi... Hükümet çare bulmuyor, bize toprak vermiyor. Devlet aç olana aş, çıplak olana aba, işsiz olana iş bulmuyor. O zaman bu devleti-hükümet necidir? Kimin neyi nesidir? Yoksa zalimin, ağanın-beyin hısımı yoldaşı mıdır? Öyledirse parmak basıp imzalasın ve de yedi düvele ilanat versin ki, ''evet, ben senin hükümetin değilem. Benim arkadaşlarım ağalarla beylerdir. Aha yönün, nere gedersen get!..'' desin. ''Herkesin eceli herkese...'' desin de biz de o zaman başımızın çaresine bakalım. Bakalım da yüzümüzü alıp başka hududlara muhaceret edelim.

Benim memleketimde sekiz tane çağam vardır. Vallah billah söylemesi zor, sekizi de aç ve çıplaktır. Sekizinin de sabah akşam iftarları olmaz. Akşam yoluma bakarlar. Benimse elimden birşey gelmez. Babalığıma halel gelir, utanırım. Dahası üçü hasta şıvandır. Biri hastalığı içine almış, öksürür. Ötekinin gözü trahomludur. Küçüğüyse damdan düşmüş topaldır. Bu ne hal, bu ne felakettir ki, ahiret soyumun yedi eri de aç gelmiş aç gider? Bunlar bari tok getsin dedim de, kendi kendime yedi iklim dört bucak dolaştım. İşsizlik yüreğimin kurdu oldu, yedi bitirdi, doğup büyüdüğüm öz yurduma küstürdü beni. Yine de habbe olsun iş yoktur. Bir keresinde bulduk iş. Sırtımızı verdik Adana'da pamuk hararlarının altına. Dilimiz çıkmış iki karış. Ha babam, gel babam, derken altımızda ince kalas kırıldı. Yükle birlik düştük üç adam boyu bir çukura. Bacağım yandı, kanadım. Arkadaşımsa sizlere ömür. Kalasın sivri ucu batmış fukaranın böğrüne. Ağrı'nın Doğutepe köyündendi. Yeni düğün etmişti. Patron, ''bir gün çalışmış'' diyerek parasını vermedi. Üç aylık çalışmışlığı vardı oysa. Aramızda para topladık da mevtasını memleketi Ağrı'ya yolladık. Benimse sekiz dikiş attı doktor bacağıma. ''Borcun sekizyüz'' dediler. Bunca param olsaydı canımı yüz kiloluk yükün altına vurur muydum kurban? Ödeyemeyince kalçam sargılı, alatopal hastaneden savdılar. Aç susuz günlerce hayat ayağımın altından çekildi. Seyirlik insanlar gibi sokaklarda kaldım. İnan köpekler görse siyer işerdi üstüme. İşte o gün bu gündür adım atmaya bacaklarım dermansızlık çekiyor.

İşte sebep bu. Kapına gelmişem, bahtına düşmüşem. Hısım akraba bilmişem seni. Göster insaniyetliğini. Elbet bu devran böyle gitmez. Bakarsın birgün bunun tersi de olur. Yurduma yuvama yağan küller dağılır, ödeşiriz...

Dertli insan söyleğen olur. Bir iş ver, çare ver. Bir iyilik dokundur kurban, şu baban yaşındaki adama...''

SİNEMA-TV ENSTİTÜSÜNDE HİNT SİNEMASINDAN ÖRNEKLER SUNULUYOR

İstanbul, Balmumcu'daki binasında film gösterilerini sürdüren Sinema-Televizyon Enstitüsü, 15-21 Nisan tarihleri arasında Hint sinemasından üç örnek sunuyor.

Bugün 14.00'de ve yarın 16.30'da ''Önemsiz Bir Konu'' adlı 1976 yapımı Hint filmi izlenebilir. 18 Nisan Cuma günü 14.00'de 1975 yapımı ''Gecenin Sonu'', 16.30'da 1974 yapımı ''Filiz'' adlı filmler sunulacak. Bu iki film 21 Nisan Pazartesi günü de seansları yer değiştirerek yinelenecek.

Öte yandan Sinema-Televizyon Enstitüsü, ''Türk Sinemasını Yeni Kuşaklara Tanıtma Programı''çerçevesinde de bugün 16.30'da Bilge Olgaç'ın 1970'de Kerim Korcan'ın romanından beyaz perdeye uyarladığı ''Linç'' adlı filmi sunacak. Filmin başrollerinde Demir Karahan ve Fatma Karanfil var.

DEĞİNMELER — necati güngör

Yazarları da vururlar

Ümit Kaftancıoğlu'nu tanır mıydınız?

Asıl adı Garip Tatar'dı. 1934'te Kars'ın Hanak ilçesinde doğmuştu. Çocukluğu ağa kapılarında boğaz tokluğuna çalışarak geçti. Kaftancıoğlu, 1971'de aldığı TRT ödülüyle dikkatleri üzerine çekti. Ertesi yıl, Milliyet'in röportaj armağanını kazandı ''Hakullah'' adlı dizi yazısıyla. Bu ödüllerin ardından, bir verimlilik dönemine girdi Ümit Kaftancıoğlu kendi dalında. Çalışmalarında özellikle halk dilini, doğup geldiği bölgenin destanlarını, söylencelerini esas aldı. Yayınlanmış kitaplarının yanı sıra radyo için programlar da düzenleyen Kaftancıoğlu, kuşkusuz, kendi yazarlık çizgisinin en düzeyli, en verimli dönemini yaşıyordu.

Yazık ki, bugün artık dünya yüzünde değil Ümit Kaftancıoğlu!

Ölmek bir yazar için son değildir. Hele arkasında ağırlıklı birkaç yapıt bırakmışsa, ölüm asla bir yazarı tüketemez. Yaşanmadan biten beş on yılın da önemi yok... Bir yazar için, bir bilim adamı için acı olan, trajik olan, beynindeki tasarıları, düşünceleri de bedeniyle birlikte toprağa götürmesidir!... Çünkü bir yazarın yarım bıraktığı bir romanı, bir öyküyü hiç kimse tamamlayamaz. Kimbilir Kaftancıoğlu'nun kafasının içinde daha kaç yapıtın tasarısı yatıyordu! İnsanlık için tasarlanmış nice romanı, öyküyü, benzeri çalışmaları, vücudunda açılmış kahpe kurşun yaralarıyla birlikte toprağa götürdü şimdi Ümit Kaftancıoğlu.

Kendisiyle yakın arkadaşlığım olmadı, ayaküstü tanıştırılıp hal-hatır sormalar dışında. Son gördüğümde, Necatigil'in cenazesindeydi. Birkaç gün önce de, Tütengil'in cenazesine katılmış ve orada tartaklanmış, yaralanmıştı kimi görevlilerce. Çevresini kuşatan yazarlara bu tartaklanma olayını anlatıyordu gülerek...

Dünya tarihi savaşlar, kavgalarla doludur. Tarihin hiç bir döneminde yazarlar, aydınlar günümüz Türkiye'sinde olduğunca kırılmadı, öldürülmedi. Bakın Fransız burjuva devrimine; kaç aydının burnu kanadı? Bakın 1917'lerdeki sınıf savaşına; kaç yazarını yitirdi Rus toplumu? Koskoca İspanya içsavaşında bir Lorca'yı yitirdi insanlık. Ya Hitler egemenliğinde? Mussolini yönetiminde? Kuşkusuz ki bütün bu kavga ateş dönemlerinde nice aydın kişi insanlığın bağrından birer ikişer düşüp yıkıldı. Ama herhalde bütün bu çağlarda ölen yazarların, bilim adamlarının toplamı, şu son birkaç yıl içinde ülkemizde canına kıyılan yazar ve bilim adamının sayısından fazla değildir.

Yazar ''abalı''dır bizim toplumumuzda. Her yönden, her bakımdan ''abalı''dır yazar. Basit siyasetler ona vurarak güçlülüğünü kanıtlamaya kalkışır. Yıllarca Nazım'ı zindanda çürüterek ''milliyetçiliğini'' kurtarmaya çalışanlar kalmadı mı başımızda? Sabahattin Ali'nin başını taşla ezerek ilerici düşünceyle mücadele edilmedi mi? 6-7 Eylül olayını tezgahlayıp da solcu yazarların başını yakmak isteyenler kimlerdi?

Yazarlar, -kimse alınmasın ama- bizim sol çevrelerin gözünde de ona yön verilecek, (ondan yararlanılacak değil!) sırtına basılıp bir yerlere sıçranacak bir araçtan başka bir şey değildir. Çok duymuşsunuzdur ''bu yazar çizer takımını etkileyip yönlendirmek lazım'' demeleri... Yazarın kimliğine, yapıtlarına, tarih önündeki değerine aldıran yok. Hep bu küçümsenen, itilip kakılan ''yazar çizer takımını'' kendi derneğine çekip ''saflarını güçlendirme'' hesabı içinde olanlar vardır nedense! Kimi çevreler, Türkiye ve dünya şiirinin onur simgesi Nazım Hikmet'i, ''Kürtlerle ilgili bir şey yazmadı'' diyerek karakuşi mantıklarıyla sözde eleştirmeye kalkışmadılar mı?

Bugünlerde bir başka siyasal bunalımın içinde yaşıyoruz: Cumhurbaşkanı seçimleri. Düşte görülse hayra yorumlanmayacak adlar atılıyor ortaya aday diye. Hakkındaki yolsuzluk söylentileri ayyuka çıkmış ahir zaman politikacılarını Atatürk Cumhuriyetinin simgesi yapıp yedi yıl başımızın üstünde oturtmak isteyenler var. Bütün halkın gözleri önünde oynanan bu oyunla, son günlerde yeniden yoğunlaşan sağ terör ve Kaftancıoğlu'nun öldürülmesi arasında bir nedensellik bağı yok mu dersiniz?

Toplumun gözünde değer kazanmış bir yazarın ölümünden yarar umanların devlet yönetimine oynadığı bir toplumda yaşıyoruz şimdi. İnsanlık tarihi neler gördü; daha neler görecek?

RESSAM FAHİR AKSOY

«Çağdaş olmayı Batı mukallitliği ile eş anlamda görenler, kış uykusundalar»

ŞULE ERSÖZLÜ

(Fahir Aksoy 1934 yıllarında 'Vakit' gazetesinde yazmaya başladı. Daha sonra çeşitli gazetelerin kültür ve sanat sayfalarını düzenledi. 1946'da 'Hür Dünya' gazetesini çıkardı. 1959'dan bu yana, sanatçı, çalışmalarını resim üzerinde sürdürüyor. Aksoy'un resim sergisi şu günlerde İzmir Vakko Sanat Galerisinde sürüyor.)

— Ülkemizde tarihi kültür mirasımız yeterince değerlendirilmiş midir? Devrimci sanatın inşasında halkçı ilerici yanını temel aldığımız ulusal kültürden nasıl yararlanmalıyız?

— Ülkemizde, tarihsel kültür mirasımızın yeterince değerlendirilmesi bir yana, bu sanat ve kültür ürünleri basit, dönemini yitirmiş addedilir, onlara küçümseyen gözlerle bakılırdı yakın tarihimize değin.

Devrimci güçlerin bilimsel, analitik yöntemlerle bu ürünlere yaklaşımı, araştırma-irdeleme çalışmalarına girişmeleri, dinamik öğelerin bulunup ortaya konmaya başlaması, soruna ciddiyetle eğilme gereksinimi doğurmuştur. Bilim ve sanat adamlarının bu konuyu önemle ele almalarının bu süreçte yararlı sonuçlar verdiğine tanık olmaktayız.

— Bu açıdan bakıldığında, ülkemiz resim sanatında, nasıl bir çizgi izlendi? (Çeşitli sapmalar, Batı aktarmacılığı, popülizm vb.)

— Resim sanatının, 19. yüzyılın ortasına doğru Tanzimatla başlayan Batılılaşma, yani yabancılaşma ve yozlaşma dönemine girdiğini, geleneksel sanatların bütünüyle bir yana bırakıldığını ve ''Avrupai Yosmalar''a gönül verilmiş olması sonucu, gerilemeye yöneldiğini gözlemekteyiz.

Cumhuriyet'in ikinci yarısında bazı kıpırtıların olduğunu ama bir bölük ressamın popülizm çukuruna düştüğünü görüyoruz.

Yakın sayılacak bir tarihte Elif Naci'nin, daha sonra da bilinçli olarak Turgut Zaim'in geleneksel sanatlardan kaynaklanan resimler yapmaya yönelmiş olmaları ilk sevindirici işaretlerdir.

— Ülkemizde sanat ve kültür hayatında genel durum size göre nedir, buna ilişkin olarak, resim sanatı hakkındaki düşüncelerinizi aktarır mısınız?

— Resim sanatında ne yazık ki, hızı kesilmiş de olsa Batı taklitçiliği sürmektedir. Çoğunlukla çağdaş olmayı Batı mukallitliği ile eş anlamda gören kişiler henüz kış uykusundan uyanmadılar.

Gençler arasında yeni araştırmalara, popülizme düşmeden geleneksel sanatların dinamik unsurlarından yararlanarak, değişik tadda, özgün yapıtlar vermeye başlanmış olması umutlandırıcı olgulardır.

Ressam Fahir Aksoy, Nazım Hikmet'i yorumladığı tablosu önünde.

— Sanatçıların kendilerini yenilemeleri ve halkın mücadelesinde yerlerini almaları konusunda düşünceleriniz?

— Devrimci potansiyelin varolmasında ve etkisini artırmasında, halklara malolmasında önemli katkısı olacağına inandığımız sanatın tüm dallarının olanaklar ölçüsünde slogandan uzak kalarak ''güzelle işlevseli'' aynı potada eritip bu yolda yapıt vermeye yönelmeleri en azından bir yurttaşlık görevidir. Bu konu uzun bir yazıyı gerektirecek niteliktedir; salt değinmekle yetinmiş bulunuyorum.

— Ressamlığınızın dışında çalıştığınız bir sanat dalı var mı?

— Ressamlığım dışında geleneksel sanatlarla ilgili incelemelerim, naif resmin dünyada ve Türkiye'de geçirdiği evreler üzerine bir de kitap çalışmam var.

—Teşekkür ederim.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

21.45 TV'de Sinema

KEDİ GÖZÜ

KEDİ GÖZÜ
(Eye of the cat)

Yönetmen David Lowel Rich

Oyuncular:

Michael Sarrazin, Gayle Hunnicutt, Tim Henry, Laurence Naismith.
Yapım yılı: 1969

Zengin bir teyze, gözü parasında olan iki yetişkin erkek yeğen ve teyzenin kedileri. Sonucu kestirilebilen ve biraz da mantık dışı olaylarla gelişen ikinci sınıf bir korku filmi.

KONUSU

Whyle ve Luke kardeştirler. Teyzeleri,Whyle'e karşı zaaf duymakta, Luke'dan ise nefret etmektedir. Çok zengin ve hasta olan teyzeleri Whyle'i bulamadığı için bütün mirasını evinde beslediği yüzlerce kediye bırakmak ister. Bir güzellik salonunda çalışan Kassia durumu biliyordur. Teyze'nin hayatını,kedileri koruyacaktır.

18.05 Stüdyo 1

Sığır derisi soyma aygıtını bulan vatandaşımız ekranda

Bülent Özveren'in sunduğu yeni dönemin ilgi çeken programı Stüdyo 1'e bu akşam usta bir el, sığır derisi soyma aygıtını bulan Türker Işık adlı vatandaşımız çıkıyor. Mucit Türker Işık'la söyleşinin ardından çocuklar için bir çizgi film gösterilecek.

'Kendi işini kendin yap'bölümünde kışlık giysilerin saklanması,'Ölç tart öyle sat'bölümünde besinlerin saklanması konusunda bilgi verilecek. 'İyi güzel doğru'bölümünde iyi güzel doğru davranışta bulunan bir vatandaş ekrana çıkacak. Trafik konusunda şoför ve sürücülerin kusurlarından kaynaklanan kazalar, ardından da hava durumu bildiriliyor.

Programın konuk sanatçıları ise Emel Sayın ve yine Ajda Pekkan. Ajda Pekkan 1980 Eurovision Şarkı Yarışması öncesi soruları cevaplandıracak ve yarışmayla ilgili düşüncelerini dile getirecek.

Bizim televizyoncular

Olmadı olmadı. TV'de kuyruk uzamadı

Ülkemizde tüm yöneticiler kuyrukları kısaltmaya, ortadan kaldırmaya çalışıyorlar, TRT ise bir kuyruğun peşinde, uzasın istiyor uzamıyor bir türlü. Bu kuyruk üstelik boğazla ilgili, TRT'nin yemek kuyruğu.

Bordrolardan her ay daha fazla yemek parası kesilir, yemeklerin kalitesi ise her gün biraz daha düşerken bu kuyruğun kolay kolay uzamayacağı görülüyor.

Geçen hafta en dolu olması gereken saatlerde bile yemekhanelerde boş masalara rastlandı. Yönetim kepçeyi daha dolu tutmaya başladı, üstelik sevilen meyvelerden de ekledi tabldota, ama nafile. Çarşamba günü verilen ikişer, üçer muz bile işe yaramadı. Konuyla ilgilenen Memurlar Derneği (Mem-Der) ise şu açıklamada bulundu: ''Yemek ücreti 250-300 lirayı geçmemelidir. Yoksa muz değil, ne verilirse verilsin, yemekhane önündeki kuyruklar kısalmaya, boş masalar çoğalmaya, huzursuzluk ise artmaya devam edecektir. Giderek yemekhane görevlileri kendileri pişirip kendileri yiyecekler.''

Seyirci olarak ne diyorsunuz?

Düğmeye basıyorsunuz, ses ve görüntüyle hücuma geçen bir aygıt var karşınızda. Hiç dinlemeyen ama hep anlatan, hep birşeyler gösteren modern bir aygıt. Beğenseniz duymuyor, sinirlenseniz aldırmıyor, rahatlıkla programlarını sürdürüyor. Bir Japon, gerçi yayın yapan spikerin sözünü keserek araya girebilecek bir alet yapmayı başarmış, ama daha birkaç on yıl bunun mümkün olmayacağı görülüyor. İsterseniz, şikayet isterseniz dilek kutusu olarak kullanmanız için ''SEYİRCİ NE DİYOR'' köşesini açıyoruz. Mektuplarınızı Aydınlık gazetesi TV köşesine bekleriz.

MEHMET SEYDA/Roman — ÜŞÜTÜKLER (14)

Soyluluktan gelmedik çobanız Con Tyler

Gökyüzüne uçacağım
Hurra hipi!
Benim bir yatım olacak
Görenler imrenecek
Ah ne güzel yat diyecek
El çırparak bağıracak
Hurra hipi!

Kahya, oğlunun arkadan gelen sesine kulak kabartarak keyifleniyor, karısının sol böğrünü dirseği ile dürtüklüyor, basıyordu hayvanlara kamçıyı. Dönemeçlerde bile kesmiyordu, yavaşlatmıyordu arabanın hızını.

Karısı:

— Azıcık yavaş sür, devrileceğiz.. diyordu.

O da ona:

— Bu dizginler bendeyken korkma! demekteydi.

Templar suskundu. Yüreğinde nedensiz sıkıntılar birikiyordu. Kardeşinin şarkısına tempo tutan Nathaniel'e bakıp gülümsemekten başka bir şey gelmiyordu elinden.

— Neyin var Templar, çok durgunsun? Sen de tempo tutsana!

Delikanlı, nişanlısına kaçağımsı bir bakış fırlattı,

— Yoksa, dedi Nathaniel, Houstan'a gittiğimiz için mi bu surat?

Bilirdi onun eski sığır çobanı Con Tyler'den günahlarınca hoşlanmadığını. Karşılaşırlarsa hır çıkmasından çekindiğini bilirdi. Eli silaha değmemiş erkeklerdendi Templar. Danalar sığırlar şu yana, bir tavuk kesilirken bakamaz, başını öte yana çevirirdi.

Hatır için sırıttı.

— Keşke ata binseydin!

— Evet, daha iyi olacakmış.

— Tuvaletimin bozulacağından korkmasam, ben de atla giderdim.. dedi Nathaniel.

Derken, üstüne bir kapüşon aldığı tafta tuvaletinin kıvrımlarını düzeltti. Uzun saplı çantasını açtı. Bir ayna çıkardı. Beğenir bakışlarla inceledi yüzünü.

— Bakıyorum, göz boyam bozulmuş mu?

Yalnız gözlerinin çevresini, kirpiklerini boyuyor, onları daha çok irileştirerek, derinleştirmiş oluyordu içlerindeki anlamı. On sekiz yaşında bir kızken, aşkı yakından tanımış bir kadın oluyordu. Ve daha anlamlı oluyordu.

Templar, apansız:

— İşte! dedi.

Yolu yarılamışlardı. Delikanlının yüzü kül kireç kesilmişti. Keskin büküntülü, tehlikeli bir dönemeci yeni almışlardı. Aşağısı uçurum olan bir ormandan geçiyorlardı.

— Dönemeç mi? diye sordu Nathaniel. Korkma, babam iyi sürücüdür.

— O değil mi? diye kendi kendine kısık bir sesle sordu söylendi Templar. Evet, ta kendisi!

— Kim?

— Con Tyler.

— Ha?

Nathaniel uzağı görebilmek için doğrulup kalkacak olduysa da, dizginleri çekerek arabanın hızını birden kesen babası onu az kalsın düşürecekti O idi, evet. Yolun sağından, karşıdan gelen atlı Con Tyler'den başkası değildi. Daha bakar bakmaz tanıdı Nathaniel. Yedi yıllık yoldan görse, yetmiş yıl sonra görse gene tanırdı onu. Sol omuz hafif düşük, başında geniş kıyılı kara bir kovboy şapkası. Atın dizgini, karnına kavuşturduğu ellerinde.

KORO
Sinsidir ve kincidir biliriz Con Tyler
Soyluluktan gelmedik çobanız Con Tyler
Kardeşlik ve sevgidir çabamız Con Tyler
Adı batası kendi kalası Con Tyler
Adı batası Tanrı cezası Con Tyler

Çivileri duvara kurşunla mıhlarsın
O kara şapkayı hep sağa mı yıkarsın
''Üç Silahşörler'' öldü şimdi sen mi varsın
Kendi batası adı kalası Con Tyler
Adam karası yürek yarası Con Tyler

(Devam edecek)

Aydınlık
Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı 1921
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

KOMANDOLARIN YAZDIKLARI BİR DUVAR YAZISI VE ETKİNLİKLERİ ALTINDAKİ SOKAKLARDAN BİRİNE KOYDUKLARI AD "BAŞBUĞ CADDESİ"

Amasya'da huzursuzluk artıyor

■ *Komandolar etkinliklerindeki mahallelerde sokaklara, "Başbuğ Caddesi", "Ergenekon Caddesi" gibi adlar veriyorlar*

AMASYA (ÖZEL)

HALK huzur içinde gece bire ikiye kadar parklarda, sinemalarda, eğlence yerlerinde, kimi nişanlısıyla, kimi ailesiyle ve çocuklarıyla, kimi arkadaşlarıyla gezebiliyordu.

Evet bu hayal değil, yaşanan bir gerçekti. Ama ne zamana kadar? Bu huzur böyle uzun sürmedi. Çünkü halkın birbirine düşürülmesinden yarar sağlayan güçler, Amasya'yı birbirine katmadan durmaları imkansızdı. Bunun için zemin MC dönemlerinde hazırlandı.

Nasıl?

Şöyle ki, MC döneminde MHP'lileştirilmeye çalışılan Eğitim Enstitülerinden biri de Amasya'daki idi. İşte bu şekilde anarşi ve peşinden kurtarılmış bölgeler Amasya'ya da girdi. Fakat bu uzun sürmedi.

MC'nin iktidardan düşmesinden sonra Eğitim Enstitüsünde MHP'lilerin hakimiyeti kırıldı. Bu sefer bazı solcu gruplar komandoları okula almamaya başladılar.

AP İKTİDARINDA KOMANDOLARIN SALDIRILARI ARTIYOR

CHP'nin düşmesi ve Adalet Partisi'nin iktidara gelmesinden güç alan MHP'liler genellikle esnaf ve memur kesiminin oturduğu okul ve çevresi olan İstasyon semtini kurtarılmış bölge ilan ettiler. Bunun için duvarlara yazılar yazdılar. Kendi görüşlerinden olmayanları oradan geçirtmediler. Kendilerine karşı çıkabilecek kuruluşlara ve kişilere karşı silahlı ve bombalı saldırılar düzenlediler. Bunlardan birinde tüp bayiliği yapan CHP'li Ulvi Özköklerin evi silahlı saldırıya uğradı..

Biriketçilik yapan Çetinoğulları'nın evi hem silahlı hem de bombalı saldırıya uğradı. MHP'liler geceleri yaptıkları silahlı ve bombalı saldırıların yanısıra gündüz de taşlı, silahlı ve son zamanlarda da bombalı saldırılara başladılar.

Bu saldırıların gündüz de açık bir şekilde herkesin gözü önünde cereyan etmesi sırasında devletin hiç bir müdahalede bulunmaması en azından olaylara göz yumma olarak nitelendi.

Bu olaylar yalnız o bölgede oturan Amasyalıları değil tüm halkı tedirgin etmekte. Çünkü MHP'liler hiçbir şey olmasa boş alanlara bomba atarak huzursuzluk yaratmaktalar.

"BAŞBUĞ CADDESİ"

MHP'lilerin saldırı olaylarını planladıkları ve üslendikleri yer Gordon kahvesininönünden geçmekten halk kaçınmaktadır. Gordon kahvesinden yapılan saldırılardan birinde ise bir memura ait özel otoya bir şarjör mermi boşaltıldı.

MHP'liler yaptıkları yetmezmiş gibi halka gözdağı vermek için duvarlara şu sloganları yazmaktadırlar: "Kin kustuk, kan kusturacağız, Faşizmi bile aratacağız."

Komandolar etkinlikleri altındaki mahallelerin, sokakların adlarını da değiştirmektedirler: "Başbuğ Caddesi", "Ergenekon Caddesi" gibi...

OLAYLARIN FAİLLERİ

Amasya'da olaylar yaratan elebaşılar şunlardır.

Orhan Bendelli: Töb-Der'den çıkan gruba ateş etmekten tutuklu. Cezaevinde de silahlı bir saldırıda bulundu.

Ali Zeytin: Amasya'daki ilk olayların başlamasından beri elebaşılık yapıyor.

Yunus: Eğitim Enstitüsünde dernek başkanlığı yaptı.

ETKO militanı Raif Çiçek Sıkıyönetim Mahkemesinde (Fotoğraf: AYDINLIK)

Arkadaşına yazdığı mektup, ETKO militanını ele verdi

■ "Adam öldürecek bir teşkilata girdim, arkamda Raif ağabey var"

■ "Ama hiç kimseye söyleme. Burada ne Zülküf ne Metin, ne de hiçbiri benim teşkilatta olduğumu biliyor.

ELAZIĞ (ÖZEL)

Bir komandonun arkadaşına yazdığı mektup, kendisinin ETKO militanı olduğunu ortaya çıkardı.

Elazığ'dan mektup yazan komando Muhsin Kahya, Adana Eğitim Enstitüsü FKB 2-C sınıfında okuyan 321 numaralı Murat Aygen'e şunları söylüyor:

"Gardaş ben artık eskisi gibi kahveye filan gitmiyorum... Bak Murat bunu hiç kimseye söyleme burda teşkilata girdim (adam öldürmek için) ama fos kimselerle değil. Arkamda dağ gibi Raif'imiz var, güvenim odur. Bana bir 14'lü vermiş, iş olduğu zaman çıkarım. Bugünlerde birinin peşindeyim. Eğer bu haftalarda burda komünist birinin öldüğünü duyarsan bil ki ben vurmuşum."

"Adam öldürmek için bir teşkilata" girdiğini belirten komando Muhsin Kahya'nın, mektubunda "arkamızda dağ gibi Raif'imiz var" dediği kişinin, bölgede MHP'lilerin saldırılarının başını çeken ve ETKO davasında şu anda tutuklu olarak yargılanan Raif Çiçek olduğu belirlendi.

Askeri Savcı, Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde yargılanan Raif Çiçek hakkındaki suçları, hazırladığı iddianamede şöyle sıralamıştı:

. Ahaliyi birbiri aleyhine silahlandırarak çarpışmaya teşvik etmek,
. Siyasi maksatla adam öldürmek,
. Adam öldürmeye teşebbüs,
. Patlayıcı madde atmak,
. 6136 sayılı yasaya aykırı davranışta bulunmak,
. Müessir fiil (kişiye saldırı),
. Nası Izrar, (mala zarar vermek)
. Meskun mahalde silah atmak.

"Arkamdaki Raif'e güveniyorum" diyen komando Muhsin Kahya, aynı mektupta üniversiteye giriş sınavında kendisinin yerine Yönetim Kurulu Başkanının gireceğini de söylüyor:

"Bunun yanısıra üniversiteye girmem kolaylaşıyor. İmtihan yerim burası çıkarsa benim yerime akademide okuyan, Yönetim Kurulu Başkanımız girecek.

"Ama hiç kimseye söyleme. Burda ne Zülküf, ne Metin, ne de hiçbiri benim teşkilatta olduğumu biliyor. Zaten yen girdim çoğu zaman yurda gidip yatıyorum."

Muhsin Kahya'nın Yönetim Kurulu Başkanımız dediği kişinin de Elazığ Ülkücü Gençlik Derneği Başkanı Zülfi Canpolat olduğu belirtiliyor.

THY İŞVERENİNİN YENİ BİR YOLSUZLUĞU DAHA...

100 adet THY bileti satış için götürülürken, grevdeki işçiler tarafından yakalandı

■ THY dış hat biletleri, Altur ve Babil Seyahat Acentalarına götürülüyordu

Saat 12.50

Zabıttır

11.04.1980 Saat 12.50'de Grev ve Lokavt uygulaması olan işyerinden, 235 4411125349 ... 99 dahil - 300 den 348 dahil 100 Adet Form THY dış hat bileti ve iki blok Bilet satış ce... ALTUR ve BABİL Seyahat Acentalarına götürü... Sözleşme gereği Grev ve Lokavta katılmayan pe... Mustafa ÜNAL'ın üzerinde bulunmuştur. Sorulduğu... Ankara Satış Müdürü Oktay ALTUĞ'dan, bu ... aldığını beyan etmiştir. İş bu tutanak tarafımızdan ... edilmiştir.

Ekler: Yüz (100) Adet ...
2 (iki) Adet ... cetveli

Grev Komitesi:

Tekmile Yorulmaz — Kenan Kanat — Ayla ...
Burbuğe Yurdakul — Mehmet Canverdi
Mustafa Ünal

Grevdeki işçilerin düzenlediği tutanağın fotokopisi.

ANKARA (ÖZEL)

Ulaştırma Bakanlığı ve THY yetkilileri işyerini kapatarak lokavt ilan ederken, el altından da bilet satışına devam ediyorlar. Önceki gün 100 adet dış hat bileti Altur ve Babil seyahat acentalarına satılmak üzere işyerinden çıkarılırken grevci işçiler tarafından yakalandı. İşçiler 100 adet bilet ile iki blok satış cetvelini alarak bir tutanak tuttular.

Hava-İş Sendikası yetkilileri ve işçiler bilet satışının İstanbul'da da yapıldığını söylediler.

THY'nin Yeşilköy Hava Limanındaki işyerlerinde başlayan grev, yayılarak sürüyor. Resimde, Hava-İş üyesi işçiler Yeşilköy'deki grev yerinde. (Fotoğraf AYDINLIK)

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Arzuhal

Arkadaşlarla birlikte Hükümet Meydanına doğru geliyoruz. Cumhuriyet Caddesinde dükkanı olan bir tanıdığı ziyaret edeceğiz. Arkadaşlardan biri bizi durduruyor:

– Durun, daha fazla gitmeyelim, buradan dönelim. Aşağıda olay olabilir.

– Nereden anladın?

– TSİP'in tabelası inmiş de ondan!

TSİP'in tabelasının yerinde durmaması Sivas'ta havanın gergin olmasının belirtisi sayılıyor. TSİP'liler ortalığın karışacağını, bir olay çıkacağını sezdikleri zaman tabelalarını kaldırıyorlar.

O gün de Niksar'da katledilen Savcı Nihat Gerçek'in cenaze töreni var, Sivas'ta. Cumhuriyet Caddesinde geniş güvenlik önlemleri alınmış. Buna rağmen cenaze Ülkü-Yol (hani ÜGD'nin yerine kuruldu ya), Derneğinin önünden geçerken kortejdekilerle ÜYD'dekiler arasında laf atmalar ve taşlamalar oluyor. Hava gerginleşiyor. Bunun haberi de hemen gelmiş ki TSİP'in tabelası kaldırılmış.

Bu tabela meselesi ilgimi çekti. Siyasi havanın barometresi gibi bir şey. Meteoroloji raporu verir gibi. Oraya bak, hava durumunu anla: Şehrimiz bugün MHP tarafından gelen yüksek basınç kütlesinin etkisi altında kalacağından tabelamız indirilmiştir...

Merakımı yenemeyip sordum:

– Peki bu durumu kendileri nasıl izah ediyorlar?

– Bir kere sorduk, "Rüzgar düşürmüş, birazdan yerine asacağız" dediler.

Bu nasıl bir rüzgarsa, iş hanındaki avukat, doktor tabelalarına dokunmuyor, ama sadece TSİP'inkine musallat! Neyse geçelim.

Cenazenin kalktığı gün MHP'liler marşlar söyleyerek, tekbir getirerek 8'li-10'lu gruplar halinde şehrin sokaklarında dolaştılar. Zihniyet şu: Savcı, solcu, ve cenazesi kaldırılınca şehirde solcular lehine bir hava yaratılmış sayıyorlar. Bu havayı terör estirerek lehlerine çevirecekler. Böylece sokaklarda halka gözdağı vermeye çalıştılar. Orada burada tek başına yakalayıp da bıyığının biçimini beğenmedikleri gençlere saldırdılar. ÜYD'de ise akşama kadar marşlar söylendi. Polis, halkı son derece huzursuz eden bu hareketlerin hiçbirine en küçük bir müdahalede bulunmadı. Sıkıyönetimin kalkmasından beri de MHP'lilerin taşkınlıklarına, saldırılarına herhangi bir müdahalede bulunulduğu görülmemiş.

Zaten sıkıyönetim kalktığında MHP'liler sevinç çığlıkları ile dolu bir bildiri dağıtmışlar. Bu bizim için büyük bir başarı, büyük bir zaferdir demişler

Ondan sonra da saldırılarını artırmaya başlamışlar

Sıkıyönetimin kalkmasından bu yana solcu öğrenciler Ticaret Lisesine saldırıya uğramayı, dövülmeyi göze almadan giremiyor. Bu yüzden öğrenci anneleri toplu halde Valiliğe bir yürüyüş yaptılar. Valilikten Emniyet Müdürlüğüne gönderildiler. Polis kadınları orada dağıtmaya çalıştı, kadınlar direnince Emniyet Müdürü aralarından seçtikleri üç temsilci ile görüştü. Kadınların MHP'lilerden şikayetlerini dinledikten sonra "Benim de can güvenliğim yok, gidin başımdan" diyerek başından savdı.

Tek şikayet MHP saldırılarının himaye edilmesinden ibaret değil. Emniyette işkence yapıldığı söylentisi de ayyuka çıkmış durumda. Emniyete götürülenlerin kum torbalarıyla dövüldüğü söyleniyor. İz bırakmadığı için bu yöntemi tercih ediyorlarmış. Kum torbalarıyla dövülen kişi, serbest bırakıldıktan sonra bile büyük acılarla kıvranıyormuş. Başka bir söylenti ise gözaltına alınanların katrana batırıldığı. Bunun nedenini bilemiyorum. Fakat anlatıldığına göre ,

(Devamı sayfa 7 sü. 4'de)

Televizyonda bugün

17.00 BÖLGESEL HABERLER

17.05 AKSAMA DOĞRU

18.05 STÜDYO I

Magazin-eğlence programında bu hafta bir usta el ekrana gelecek.

(Geniş haber 7. sayfada)

19.50 UYKUDAN ÖNCE

Masalcı amca Ergun Uçucu, yine çocuklarla söyleşecek. Ayrıca bir çizgi film yayınlanacak.

20.00 HABERLER

20.40 ESKİ BAŞKENTLERİMİZ

Programın bugün yayınlanacak olan 2. bölümünde Selçuklu başkenti, Konya tarihi ve şimdiki durumuyla tanıtılacak.

21.45 TELEVİZYONDA SİNEMA

Yönetmenliğini Davud Lowel Rich'ın yaptığı ve başlıca rollerini Michael Sarrazin, Gayle Hunnicutt, Tim Henry, Laurence Naismith'in paylaştıkları KEDİ GÖZÜ adlı film yayınlanacak.

(Geniş haber 7. sayfada)

23.25 HABERLER